

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาพแทนพื้นที่ศิลปะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

PORTRAIT OF ARTSPACE

By
MR. Teerapong BENJATHAVONANANT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for Master of Fine Arts VISUAL ARTS

Silpakorn University

Academic Year 2022

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	ภาพแทนพื้นที่ศิลปะ
โดย	นายธีรพงษ์ เบญจถาวรอนันท์
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ธนฤกษ์ ทิพย์วารี

คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชญ มุกตามณี) ภาพพิมพ์

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชญ มุกตามณี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ธนฤกษ์ ทิพย์วารี)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(รองศาสตราจารย์ นาวิณ เปี้ยดกลาง)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(ดร. ตฤณภัทร ชัยสิทธิ์ศักดิ์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ พลประเสริฐ)

640120030 : ทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : พื้นที่แสดงงานศิลปะ, ผู้คนภายในพื้นที่แสดงงานศิลปะ, ศิลปะการจัดวาง, จิตรกรรมภาพคน, การสัมภาษณ์เพื่อสรรคศิลปะ

นาย อธิพงษ์ เบญจถาวรอนันท์: ภาพแทนพื้นที่ศิลปะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ธนฤกษ์ ทิพย์วารี

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “ภาพแทนของพื้นที่ศิลปะ” เป็นการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลของพื้นที่แสดงงานศิลปะมาแปรเปลี่ยนข้อมูลที่ได้รับเป็นผลงานศิลปะชุดหนึ่ง ซึ่งได้หยิบยกแกลลอรี่ที่เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในวงการศิลปะไทย ทั้ง Matdot Artspace (fine art magazine) / Number 1 Gallery / Numthong Artspace ทั้งสามสถานที่นี้ล้วนแล้วแต่ก่อตั้งและมีการดำเนินงานมาอย่างยาวนาน มีศิลปินในสังกัดและงานศิลปะผ่านเข้ามาจัดแสดงในพื้นที่มากมาย หลากหลาย อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของศิลปินมากมาย เป็นการนำเสนอภาพแทน ของพื้นที่จัดแสดงผลงานศิลปะ (Art Gallery) ทั้งสามสถานที่ ที่เลือกเป็นกรณีศึกษา ด้วยวิธีการเข้าไปสัมภาษณ์บุคคลที่ทำงานภายในพื้นที่เหล่านี้และนำเสนอออกมาเป็นผลงานสองรูปแบบคือวิดีโอบันทึกการสัมภาษณ์ของบุคลากรคนสำคัญที่ทำงานอยู่เบื้องหลังการขับเคลื่อนวงการศิลปะภายในพื้นที่ดังกล่าว ทุกคน และ จิตรกรรมภาพเหมือนบุคคลนั้นตามข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ โดยบุคลากรในพื้นที่ทุก ๆ ท่าน เมื่อประกอบรวมกันเป็นเหมือนภาพแทนของพื้นที่เหล่านั้น ผลงานวิดีโอจะจัดแสดงร่วมกับภาพจิตรกรรมเหมือนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งงานจิตรกรรมแต่ละชิ้น สร้างขึ้นจากเรื่องราว ความชอบ ความต้องการที่แตกต่างกัน และสิ่งที่ได้เรียนรู้จากบุคคลนั้น ๆ ในท้ายที่สุดหลังจากจัดแสดงผลงานแล้ว จะนำผลงานไปมอบให้ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนเป็นการแสดงความขอบคุณที่เข้าร่วมมาเป็นส่วนหนึ่งในนิทรรศการ Art gallery เป็นสถานที่ ที่เป็นฉากหลังในการจัดแสดงผลงานศิลปะ คอยขับเคลื่อนผลงานศิลปะให้ออกไปสู่ผู้ชม ในผลงานชุด “ภาพแทนของพื้นที่ศิลปะ” จะนำไปสู่การทำ ความรู้จักกลุ่มบุคคลในสถานที่ทั้งสามสถานที่นี้ ผ่านผลงานศิลปะที่มีกระบวนการเพื่อสะท้อนเบื้องหลังของวิธีการขับเคลื่อนวงการศิลปะไทยเสมอมา

640120030 : Major VISUAL ARTS

Keyword : Art Space, People inside art space, Installation Art, Portrait Painting,
Interview for Art

MR. Teerapong BENJATHAVONANANT : PORTRAIT OF ARTSPACE Thesis advisor :
Associate Professor Thanarit Thaipwaree

The thesis creation under the topic “Portrait of Artspace” presents images representing the art gallery in all three spaces to come out as a video work. This exhibition brings together well-known galleries in the Thai art circle, namely Matdot Artspace (fine art magazine) / Number 1 Gallery / Numthong Artspace. These three venues are all established and have been operating for a long time. There are many artists and works of art that have come through to exhibit in this area. The video contains interviews with key personnel working behind the scenes to drive the art scene within the space. Everyone in the area, when combined, will be represented as a representative of that area, displayed along with paintings of the interviewee. Each painting is created from a story of different preferences and what has been learned from that person. Finally, after the exhibition, the painting will be given to all interviewees as a sign of appreciation for being a part of the exhibition. An art gallery is a place that acts as a backdrop for art exhibitions that propel the artworks out to the audience. This area is behind the success of many artists. The series of works “Portrait of Artspace” will lead to getting to know the people in these three places through works of art that have a process to reflect the background of how the Thai art industry has always been driven.

กิตติกรรมประกาศ

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ในโครงการ "ภาพแทนพื้นที่ศิลปะ" เป็นโครงการที่ได้รับการอนุเคราะห์ ทั้งในส่วนของผลงานสร้างสรรค์ และรูปเล่มวิทยานิพนธ์นี้ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ อดิษฐ์ ทิพย์วารี ที่กรุณาคำปรึกษาแนะนำแนวทางการสร้างสรรค์ ทั้งในด้านของแนวคิดไปจนถึงรูปแบบ และวิธีการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าจนปรากฏออกมาเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน รวมไปถึงคณาจารย์ทุกท่านทั้งในภาควิชาจิตรกรรม ที่ได้ให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทาง จนทำให้ข้าพเจ้ามีพื้นฐานองค์ความรู้ทางด้าน ศิลปะทั้งในด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติ จนสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา

ขอขอบพระคุณ Art4c gallery and creative learning space ที่ให้โอกาสและเอื้อเพื่อสถานที่สำหรับจัดนิทรรศการและเผยแพร่ผลงานให้เป็นที่รู้จักต่อสาธารณชน ผ่านการจัดนิทรรศการเดี่ยว Poartrait of artpace และขอบพระคุณแขกผู้เกียรติทุกท่านที่มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แง่มุมต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาผลงานต่อไปในอนาคต

ขอขอบคุณบุคลากรในพื้นที่ แสดงผลงานทั้งสามแห่ง ได้แก่ Matdot art center, Number1gallery, Numthong art space ที่ให้โอกาสในการเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลในการนำมาสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์และให้ช่วยเหลืออย่างยิ่ง

ขอบคุณญาติสนิทมิตรสหายทั้งหลายของข้าพเจ้าทั้งอายุน้อยกว่าหรืออายุมากกว่าข้าพเจ้า ที่เป็นกัลยาณมิตรคอยให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ และคอยแบ่งปันทุกข์และสุขแก่กัน อยู่เคียงข้างกัน ทั้งในยามสุขและยามยาก

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณตัวข้าพเจ้าเอง ที่มีความมั่นคงและตั้งใจในการสร้างสรรค์ผลงาน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา จนสามารถสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ให้ปรากฏออกมาเป็นรูปธรรมได้อย่างสมบูรณ์อย่างที่คาดหวังไว้

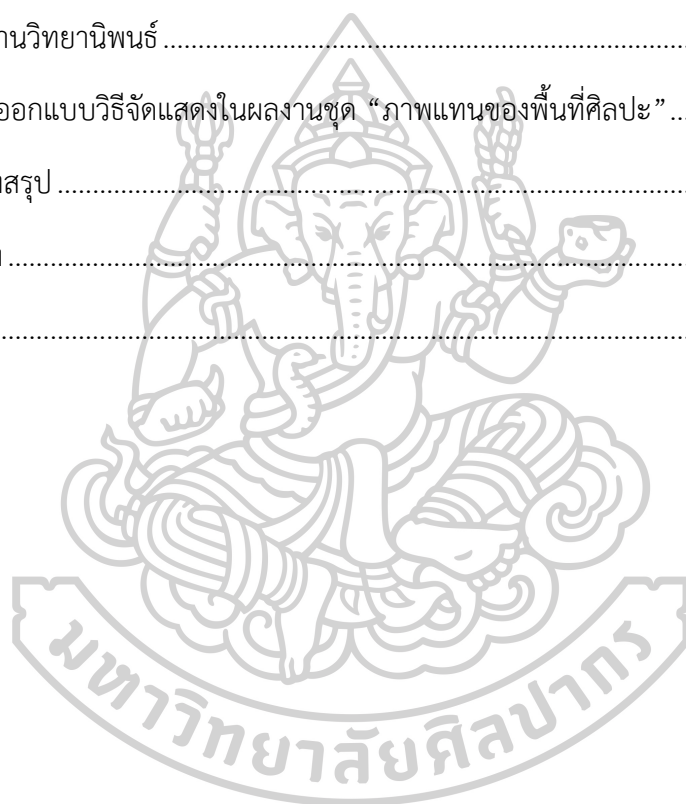
นาย อธิพงษ์ เบญจถาวรอนันท์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาและสร้างสรรค์.....	3
1.3 สมมติฐานของการศึกษาและสร้างสรรค์.....	4
1.4 แนวความคิดการสร้างสรรค์.....	4
1.5 ขอบเขตของการศึกษาและสร้างสรรค์.....	4
1.6 ขั้นตอนการศึกษา.....	5
1.7 แหล่งข้อมูล.....	5
1.8 ค่าใช้จ่ายทั้งหมด.....	5
บทที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน.....	6
2.1 ข้อมูลสนับสนุนด้านแนวความคิด.....	6
2.1.1 ศิลป์สถานะ อำนาจแฝงของภัณฑารักษ์.....	6
2.1.2 Art square the interview บุคคลเบื้องหลังผลงานศิลปะ.....	8
2.1.3 ตลาดของศิลปะไทยทำไมเติบโตน้อย.....	10
2.2.1 ผลงานศิลปะจากการลงพื้นที่เก็บข้อมูล.....	11

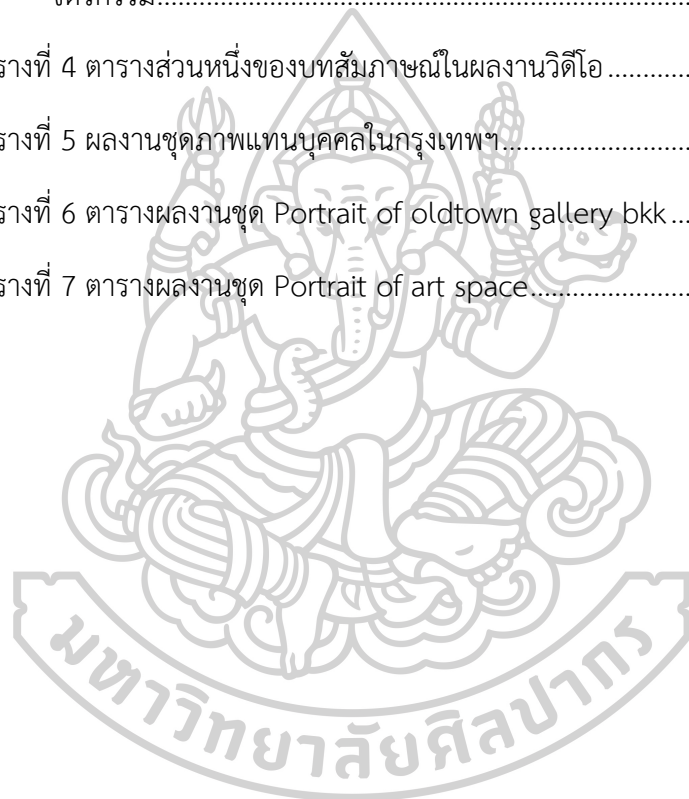
2.2.2 ผลงานศิลปะในรูปแบบวิดีโอสัมภาษณ์	13
2.2.2 จิตรกรรมภาพคน การใช้งานของศิลปะภาพคน	15
2.2.2 Portrait of Human being กระบวนการในการสร้างจิตรกรรมภาพคนเหมือน17	
บทที่ 3 แนวความคิดและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน	20
3.1 ที่มาของแนวความคิด	20
3.2 รูปแบบการสร้างสรรค์	20
3.3 วิธีการสร้างสรรค์	21
3.3.1 การค้นคว้าข้อมูล	21
3.3.2 การลงพื้นที่	22
3.3.3 การสัมภาษณ์	22
3.3.4 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างภาพร่าง	27
3.3.5 สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม	27
3.3.6 สร้างสรรค์ผลงานภาพยนตร์	31
3.3.7 นำเสนอผลงาน	31
3.4 การหาข้อมูล	31
3.5 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	31
3.5.1 ขั้นตอนการเรียบเรียงข้อมูลเพื่อที่จะนำไปสร้างสรรค์ผลงาน	32
3.5.2. ขั้นตอนการร่างภาพ	32
3.5.3. ขั้นตอนการเตรียมเฟรมเพื่อรองรับผลงานจิตรกรรม	32
3.5.4 ขั้นตอนการสร้างผลงานจิตรกรรม	32
3.5.5 ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดผลงานทางจิตรกรรม	32
3.5.6 ขั้นตอนการสร้างผลงานวิดีโอบทสัมภาษณ์	32
3.5.7.ขั้นตอนการติดตั้งผลงาน	35
3.6 ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์	35

3.6.1 ส่วนของภาษาทางจิตรกรรม	35
3.6.2 ส่วนของภาษาทางภาพยนตร์เชิงสารคดี	36
3.7 วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน	37
บทที่ 4 การพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	44
4.1 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1	44
4.3 การสร้างผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3	49
4.4 ผลงานวิทยานิพนธ์	53
4.5 การออกแบบวิธีจัดแสดงในผลงานชุด “ภาพแทนของพื้นที่ศิลปะ”	58
บทที่ 5 บทสรุป	64
รายการอ้างอิง	66
ประวัติผู้เขียน	68

สารบัญตาราง

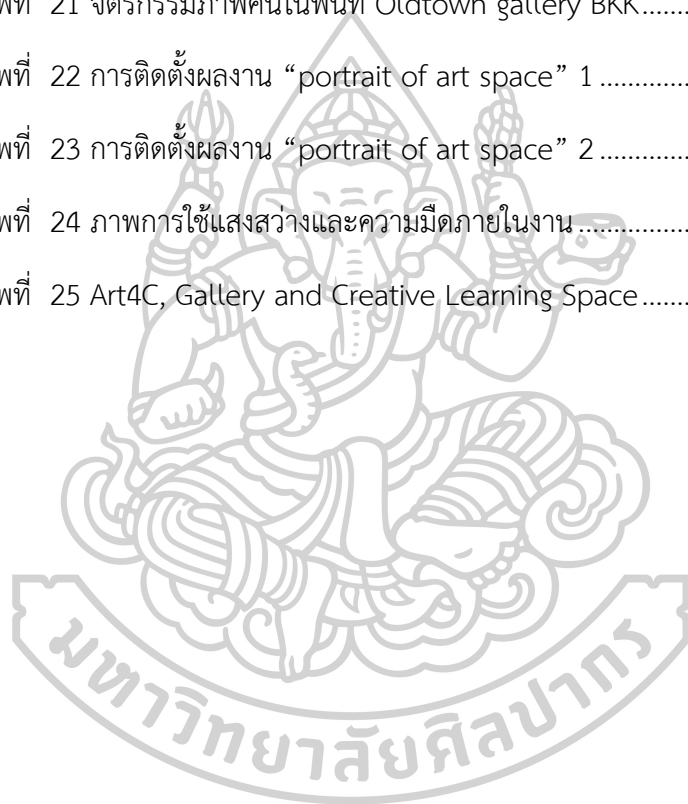
	หน้า
ตารางที่ 1 ข้อมูลการสำรวจพื้นที่ทางศิลปะ	21
ตารางที่ 2 ตารางแสดงข้อมูลของบุคคลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์.....	22
ตารางที่ 3 ตารางแสดงความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่ได้รับ ภาพร่างผลงาน และผลงาน จิตรกรรม.....	27
ตารางที่ 4 ตารางส่วนหนึ่งของบทสัมภาษณ์ในผลงานวิดีโอ.....	33
ตารางที่ 5 ผลงานชุดภาพแทนบุคคลในกรุงเทพฯ.....	47
ตารางที่ 6 ตารางผลงานชุด Portrait of oldtown gallery bkk.....	52
ตารางที่ 7 ตารางผลงานชุด Portrait of art space.....	54

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แผนผังแสดงองค์ประกอบของการแสดงงานศิลปะ	3
ภาพที่ 2 หนังสือศิลปะสถานะ	8
ภาพที่ 3 หนังสือ Art square the interview	9
ภาพที่ 4 ภาพจากนิทรรศการ This page is intentionally left blank	12
ภาพที่ 5 หนังสือจิตรกรรมภาพคน	17
ภาพที่ 6 ภาพของศาสตราจารย์เกียรติคุณ อธิพิณ ตั้งโฉลก โดย รองศาสตราจารย์ ธณฤกษ์ ทิพย์วารี	19
ภาพที่ 7 ภาพอุปกรณ์ที่ใช้เป็นหลักในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ประกอบด้วยกล้องดิจิทัล และขาตั้งกล้อง	38
ภาพที่ 8 ภาพบรรยากาศจากการลงพื้นที่ Numthong Art Space	38
ภาพที่ 9 ภาพบรรยากาศจากการลงพื้นที่ Matdot Art center	39
ภาพที่ 10 ภาพบรรยากาศจากการลงพื้นที่ Number1gallery	39
ภาพที่ 11 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมตามกระบวนการที่วางแผนไว้ ...	40
ภาพที่ 12 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์จิตรกรรมผลงานตามกระบวนการที่วางแผนไว้ ...	40
ภาพที่ 13 ภาพขั้นตอนการเรียบเรียงข้อมูลวิดีโอที่ได้รับ นำมาร้อยเรียงเข้าด้วยกันให้ได้ เนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ	41
ภาพที่ 14 ภาพการแสดงผลงานวิดีโอ	41
ภาพที่ 15 ภาพการติดตั้งผลงานจิตรกรรมภาพเหมือนบุคคล จากพื้นที่ของMatdot Art center ภายในพื้นที่ Art4C, Gallery and Creative Learning Space	42
ภาพที่ 16 ภาพการติดตั้งผลงานจิตรกรรมภาพเหมือนบุคคล จากพื้นที่ของ Number1galleryภายในพื้นที่ Art4C, Gallery and Creative Learning Space	42

ภาพที่ 17	ภาพการติดตั้งผลงานจิตรกรรมภาพเหมือนบุคคล จากพื้นที่ของNumthong Art spaceภายในพื้นที่ Art4C, Gallery and Creative Learning Space.....	43
ภาพที่ 18	ภาพผลงานชุด “คนทำงานในหัวลำโพง”(3 ภาพทางซ้าย) และภาพข้อมูลต้นแบบ(ภาพทางขวา)	45
ภาพที่ 19	บรรยากาศการลงพื้นที่เก็บข้อมูล Oldtown gallery BKK.....	50
ภาพที่ 20	ภาพการจัดแสดงงานชุด “portrait of Oldtown gallery BKK”	51
ภาพที่ 21	จิตรกรรมภาพคนในพื้นที่ Oldtown gallery BKK.....	51
ภาพที่ 22	การติดตั้งผลงาน “portrait of art space” 1	60
ภาพที่ 23	การติดตั้งผลงาน “portrait of art space” 2	60
ภาพที่ 24	ภาพการใช้แสงสว่างและความมืดภายในงาน	61
ภาพที่ 25	Art4C, Gallery and Creative Learning Space	62

บทที่ 1

บทนำ

วิทยานิพนธ์ชุด “ภาพแทนของพื้นที่ศิลปะ” เป็นโครงการทางศิลปะที่ต้องการนำเสนอโครงสร้างระบบนิเวศน์ของพื้นที่ศิลปะไทยในพื้นที่ของเมืองกรุงเทพฯ นำเสนอผ่านทางบุคคลที่ทำงานภายในพื้นที่แสดงผลงานศิลปะสามแห่ง เป็นโครงการศิลปะที่ใช้การตีความระบบการทำงานของการแสดงงานศิลปะให้ออกมาเป็นแผนผัง นำแผนผังนั้นมาวิเคราะห์แล้วจึงดึงเอาส่วนหนึ่งของการทำงานในแผนผังนั้น ออกมาเป็นผลงานศิลปะเชิงข้อมูลชิ้นหนึ่ง ซึ่งส่วนที่หยิบยกออกมาคือส่วนของพื้นที่แสดงผลงานศิลปะ ที่เป็นดั่งทางผ่านของผลงานศิลปะ เป็นฉากหลังในการนำเสนอผลงานศิลปะ หน้าที่เหล่านี้ในมุมมองหนึ่งคงจะเป็นเพียงทางผ่านของผลงานศิลปะ แต่ในอีกสถานะหนึ่ง ก็เป็นเหมือนจุดศูนย์กลางที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวภายในแวดวงศิลปะแทบทั้งหมด

โครงการทางศิลปะนี้ประกอบด้วยผลงานศิลปะสองรูปแบบจากกระบวนการสร้างสรรค์คือ ภาพยนตร์สั้นเชิงสารคดีและจิตรกรรมภาพเหมือนบุคคล ในอันดับแรกของกระบวนการสร้างสรรค์จะเป็นการเข้าไปสัมภาษณ์บุคลากรที่ทำงานภายในพื้นที่ทางศิลปะให้ศิลปิน เช่น ผู้ดูแลหอศิลป์ กราฟิกดีไซน์ นักเขียน แม่บ้าน และบุคคลอื่นอีกมากมายที่ทำหน้าที่เป็นเบื้องหลังแห่งการสร้างตัวตนของศิลปินและผลงานศิลปะให้มีความโดดเด่น สื่อสารสู่สังคม กระบวนการสัมภาษณ์นี้นำมาสร้างเป็นภาพยนตร์สารคดีสั้นเรื่องหนึ่ง ที่เล่าถึงความเป็นปัจเจกและเรื่องราวชีวิตของคนนั้น แล้วตัวศิลปินที่เข้าไปทำความรู้จักกับคนเหล่านี้ก็จะกลับมาสร้างผลงานจิตรกรรมภาพเหมือนโดยใช้ข้อมูลทางเรื่องราวและรสนิยมของผู้ให้สัมภาษณ์ มาสร้างภาพเหมือนเป็นของขวัญตอบแทนให้ตรงกับรสนิยมของผู้รับให้มากที่สุด ในผลงานชุดนี้จึงจะมีทั้งจิตรกรรมภาพเหมือนผู้ถูกสัมภาษณ์และวิดีโอเรื่องราวที่เข้าไปสัมภาษณ์ แสดงอยู่ควบคู่กัน ซึ่งศิลปินจะคัดเลือกคนเหล่านี้จากพื้นที่ทางศิลปะในกรุงเทพฯ ที่มีแรงขับเคลื่อนและมีการทำงานในสังคมศิลปะมาเป็นเวลานาน สถานะของจิตรกรรมภาพบุคคลในงานชุดนี้จึงมีสองสถานะซ้อนทับกันอยู่ สถานะหนึ่งคือภาพแสดงที่แปลงเรื่องราวของผู้ให้สัมภาษณ์แปลงตัวตน รสนิยม ส่วนหนึ่งของผู้เป็นแบบ ให้ออกมาเป็นผลงานจิตรกรรม และอีกสถานะหนึ่งคือของขวัญแลกเปลี่ยนกับการเข้าไปสัมภาษณ์ข้อมูลเพื่อนำมาสร้างภาพยนตร์ สุดท้ายแล้วผลงานชุดนี้จะนำไปจัดแสดงในพื้นที่ทางศิลปะของ Art4C, Gallery and Creative Learning Space ซึ่งเป็นพื้นที่ทางศิลปะขนาดเล็ก นำระบบนิเวศน์ของพื้นที่ทางศิลปะที่ใหญ่ มาเชื่อมต่อกันได้ที่พื้นที่ทางศิลปะ

ที่เล็ก เปลี่ยนจากผู้ถูกคัดเลือกมาเป็นผู้เลือก เปลี่ยนผู้ให้เป็นผู้รับ ทั้งหมดนี้คือการสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะที่สะท้อนวิถีแห่งการขับเคลื่อนวงการศิลปะไทยผ่านกระบวนการ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการจัดงานหนึ่งครั้งของศิลปินล้วนมีผู้เกี่ยวข้องมากมายที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องอยู่ ระบบนิเวศของวงการศิลปะประกอบไปด้วยผู้คนมากมายที่เคลื่อนไหวอยู่มิใช่เพียงศิลปิน ยังมีทั้ง ผู้ดูแล ผู้เฝ้าหอศิลป์ ฝ่ายทำความสะอาด หรือบุคคลอีกมากมายที่คอยทำงานให้ระบบนิเวศนี้สมบูรณ์ ผู้คนเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่แสดงผลงานศิลปะ ซึ่งมีหน้าที่ในการเป็นพื้นที่กลางสำหรับจัดแสดงเพื่อเผยแพร่ผลงานศิลปะ ทำหน้าที่คัดเลือกและสื่อสารผลงานศิลปะออกสู่ผู้คนในสังคม แต่ในวงการศิลปะไทยนั้นมักจะทำให้ความสนใจแก่ผู้ที่อยู่เบื้องหลังเหล่านี้ไม่มากเท่าที่ควร เพราะในนิทรรศการศิลปะหนึ่งนั้น เรามักจะมุ่งความสนใจไปที่ศิลปินเป็นหลัก ทั้งที่การจะประกอบออกมาเป็นนิทรรศการได้ล้วนเต็มไปด้วยบุคคลเบื้องหลังมากมาย บุคคลที่ทำงานเบื้องหลังในพื้นที่แสดงผลงานศิลปะนี้เองจึงเป็นกลุ่มคนที่ควรทำความรู้จัก เพื่อที่จะได้รับรู้มุมมองอื่นที่มากกว่ามุมมองของผู้สร้างสรรค์ผลงาน

ผลงานชุดนี้ที่ต้องการนำตัวศิลปะมานำเสนอพื้นที่ ที่เป็นฉากหลังของผลงานศิลปะนี้ เพื่อให้ตัวศิลปะได้เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ทางศิลปะให้เข้ากับผู้ที่มาชม งานชุดนี้ต้องการนำเสนอภาพของพื้นที่นั้นด้วยภาพของสังคมแวดล้อมภายในที่ประกอบออกมาเป็นพื้นที่นั้น ซึ่งหมายถึงบุคลากรที่ทำงานอยู่ในพื้นที่นั้นทุกคน โดยจะใช้วิธีการสัมภาษณ์บุคคลเหล่านี้ทุกคนและจะนำเสนอควบคู่กับผลงานจิตรกรรมภาพเหมือนของบุคคลเหล่านี้ ภายในวิดีโอสัมภาษณ์จากงานวิทยานิพนธ์จะนำเสนอถึงตัวตนประวัติความเป็นมาและรสนิยมส่วนบุคคล วิทยานิพนธ์ชุดนี้เลือกที่จะนำเสนอออกมาด้วยจิตรกรรมภาพคนทั้งหมดของพื้นที่ตามแต่รสนิยมของคณูนั้น และวิดีโอสารคดีขนาดสั้น ที่แสดงถึงตัวตนของบุคคลในพื้นที่ ในมุมมองธรรมดา ให้ผู้ชมได้ทำความรู้จักโดยง่าย เป็นเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ทางศิลปะกับผู้ชม

การคัดเลือกแหล่งที่มาของข้อมูลของผลงานชุดนี้ พื้นที่ทั้งสามแห่ง ทั้ง Matdot Art center, Number1 gallery, Numthong art space โดยพื้นที่ของทั้ง Matdot art center เป็นที่ตั้งของสำนักพิมพ์ Fine art ผลิตนิตยสารทางศิลปะชื่อดัง Fine art magazine ในปี พ.ศ.2561 จึงขยายพื้นที่เพื่อสร้าง Matdot art center เพื่อเป็นพื้นที่แสดงผลงานศิลปะ ,ในพื้นที่ของ Number1 gallery ผ่านการดำเนินงานในแวดวงศิลปะมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 ผ่านการผลักดันศิลปินอย่างหลากหลายทั้งศิลปินรุ่นเยาว์และศิลปินอาวุโส และสุดท้าย Numthong art space ก่อตั้งโดย คุณนำทอง แซ่ตั้ง

ภัณฑารักษ์ ผู้ที่จัดแสดงผลงานศิลปะมายาวนาน ทำงานภายในแวดวงศิลปะตั้งแต่ในยุคที่ยังไม่มีพื้นที่แสดงผลงานศิลปะอย่างเป็นทางการ ทั้งสามพื้นที่นี้ล้วนแล้วแต่มีการดำเนินงานและผ่านความเปลี่ยนแปลงในวงการศิลปะร่วมสมัยในประเทศไทยมาอย่างยาวนาน ทั้งยังมีส่วนในการผลักดันศิลปินให้เติบโตในเส้นทางศิลปะเป็นจำนวนมาก พื้นที่ทั้งสามนี้จึงเป็นได้ถึงภาพแทนส่วนหนึ่งของเบื้องหลังความเคลื่อนไหวในวงการศิลปะไทย การแปรเปลี่ยนข้อมูลของทั้งสามพื้นที่นี้ให้ออกมาเป็นผลงานศิลปะ เป็นการสะท้อนภาพแทนของการเคลื่อนไหวภายในเบื้องหลังของวงการศิลปะ ที่อาจจะไม่ได้มองเห็นได้โดยง่าย

ภาพที่ 1 แผนผังแสดงองค์ประกอบของการแสดงผลงานศิลปะ

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาและสร้างสรรค์

1.2.1 เพื่อให้ได้รับรู้เบื้องหลังของการทำงานโดยใช้วิธีการสลับบทบาทระหว่างผู้ที่อยู่เบื้องหลังของศิลปินออกมามพูดคุยอยู่เบื้องหน้า เพื่อแสดงตัวตนของกลุ่มบุคคลที่คอยเคลื่อนไหวผลักดันความเป็นไปในแวดวงศิลปะ นำอัตลักษณ์ของพื้นที่ทางศิลปะมาสื่อสารต่อผู้ชม

1.2.2 เพื่อเปิดเผยถึงการดำเนินการและลักษณะเฉพาะของพื้นที่ทางศิลปะเพื่อให้ผู้ชมทั่วไป เข้าถึงและรู้จักถึงพื้นที่ต่างๆเหล่านี้มากขึ้น โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากพื้นที่ทางศิลปะที่ดำเนินงานมา ยาวนานและมีชื่อเสียง ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบของข้าพเจ้า

1.3 สมมติฐานของการศึกษาและสร้างสรรค์

สมมติฐานด้านความคิด ในงานศิลปะชุดนี้ต้องการสร้างจุดเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ทางศิลปะ กับผู้คนทั่วไปในสังคม นำพื้นที่ทางศิลปะแปรเปลี่ยนมาเป็นชุดข้อมูลที่เข้าถึงง่ายต่อคนทั่วไปที่ไม่ได้มี ส่วนเกี่ยวข้องกับศิลปะ แสดงให้เห็นถึงตัวตนและลักษณะเฉพาะของอำนาจผู้จัดระเบียบทางศิลปะ

สมมติฐานด้านรูปแบบ ถ่ายทอดเนื้อหาออกมาเป็นสองรูปแบบที่เกี่ยวข้องกันทั้งงาน จิตรกรรมภาพเหมือนและภาพยนตร์สารคดี โดยการใช้สองสิ่งนี้ในการทำความรู้จักบุคคลากรที่หยิบ ยกมา

1.4 แนวความคิดการสร้างสรรค์

งานศิลปะถูกสร้างขึ้นด้วยแนวคิดที่ว่า ต้องการทำความเข้าใจต่อสถานะของงานศิลปะใน ประเทศไทย โดยการสำรวจไปถึงพื้นที่ตัวกลางที่คอยจัดการและส่งออกผลงานศิลปะสู่สายตาของคน ในสังคม ตัวกลางอย่างพื้นที่แสดงงานศิลปะเหล่านี้คือเหล่า art space ที่มีอยู่หลากหลาย การจะยก พื้นที่เหล่านี้ขึ้นมาแสดงในอีกพื้นที่หนึ่งก็คงจะเป็นไปได้ยากงานชุดนี้จึงใช้การนำเสนอรูปร่างของ พื้นที่แสดงงานศิลปะผ่านกลุ่มบุคคลที่ทำงานภายในสถานที่นั้นๆให้ออกมาพูดแทน โดยใช้วิธีการเข้าไป เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์พูดคุยกับกลุ่มบุคคลที่ทำงานเบื้องหลังภายในสถานที่แสดงผลงานศิลปะ สอบถามถึงประวัติความเป็นมา ตัวตน รสนิยมทางศิลปะ และนำมาสร้างสรรค์เป็นวิดีโอขนาดสั้น ประกอบกับผลงานจิตรกรรมภาพเหมือนบุคคลที่สร้างจากข้อมูลชุดเดียวกัน เป็นการนำเสนอตัวตน ของบุคคลเบื้องหลังเหล่านี้ด้วยมุมมองสองแบบที่แตกต่างกัน ทั้งวิดีโอที่สัมภาษณ์ที่ให้ผู้ให้ข้อมูลเป็น ผู้บอกเล่าด้วยตนเอง และ ภาพจิตรกรรมที่นำเสนอตัวตนของเขาผ่านมุมมองของศิลปิน เพื่อให้ข้อมูล ทั้งสองแบบนี้ประกอบกันให้ผู้ชมได้รับรู้ถึงบุคคลเบื้องหลังเหล่านี้ได้อย่างดี

1.5 ขอบเขตของการศึกษาและสร้างสรรค์

การศึกษาวិทยานิพนธ์ได้แบ่งขอบเขตของการศึกษาและการสร้างสรรค์ออกเป็น 2 ด้านดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านการค้นหาหาข้อมูล ค้นหาด้วยการลงพื้นที่ทางศิลปะในขอบเขตของพื้นที่ ที่มีแรงขับเคลื่อนในวงการและมีการทำงานต่อเนื่องมาอย่างยาวนาน พื้นที่ต่างๆเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเคลื่อนไหวของระบบนิเวศทางศิลปะ

1.5.2 ขอบเขตด้านรูปแบบ ค้นหาถึงรสนิยม ความชอบ ของผู้คนที่อยู่แวดล้อมของวงการศิลปะ บุคลากรที่ทำงานภายในพื้นที่ ที่เป็นตัวกลางระหว่างงานศิลปะและผู้คน ค้นหาถึงความเป็นตัวตนของบุคคลต่างๆเหล่านี้ว่าเป็นใคร มีพื้นเพอย่างไร และมีกิจกรรมยามว่างอะไร เพื่อแสดงความเป็นปัจเจกเฉพาะของแต่ละบุคคล

1.6 ขั้นตอนการศึกษา

1. ศึกษาการดำเนินงานและแนวทางของพื้นที่จัดแสดงงานศิลปะ
2. ค้นหาพื้นที่เพื่อคัดสรรพื้นที่ทางศิลปะตามข้อกำหนดที่ตั้งไว้ว่าต้องเป็นพื้นที่ที่มีความเคลื่อนไหวมาอย่างยาวนาน และมีกำลังของพื้นที่ ที่จะสามารถส่งผลกระทบต่อวงการศิลปะได้
3. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ นำมาสร้างเป็นแบบร่าง และวางแผนการทำงาน
4. ดำเนินงานตามวิธีการที่วางไว้
5. เผยแพร่ผลงานภายในพื้นที่ Art4c gallery and learning space
6. วิเคราะห์ผลงานและเรียบเรียง เพื่อนำเสนอผลงานในรูปแบบของเอกสาร

1.7 แหล่งข้อมูล

1.8.1 ข้อมูลจากบุคคลและสถานที่ในพื้นที่ทางศิลปะที่หยิบยกออกมาทั้งสามพื้นที่ได้แก่ Matdot art center, Number 1 gallery, Numthong art space

1.8.2 แหล่งข้อมูลเอกสาร หนังสือข้อมูล และวิจัยของผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับสถานะของศิลปะจิตรกรรมภาพเหมือนบุคคล เพื่ออ้างอิงในการสร้างสรรค์ และกำหนดวิธีการในการแสดงออก

1.8 ค่าใช้จ่ายทั้งหมด

ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในงานวิจัย 30,000 บาท

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานชุด “ภาพแทนของพื้นที่ศิลปะ” ประกอบขึ้นด้วยประสบการณ์ของตนเองในการเฝ้ามองความเคลื่อนไหวของวงการศิลปะในประเทศไทย และจากการนำข้อมูลทั้งหลายด้านจากการอ่านหนังสือ บทความข่าวสาร ผลงานศิลปะบางชุด หรือการลงพื้นที่จริงเพื่อสำรวจ มาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะในรูปแบบการนำเสนอกระบวนการทำงานศิลปะชุดนี้ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่างๆจะสามารถแบ่งออกโดยประมาณได้เป็นสองส่วนคือ ส่วนของข้อมูลสนับสนุนด้านของแนวความคิด และข้อมูลสนับสนุนในด้านของเทคนิควิธีการแสดงออก

2.1 ข้อมูลสนับสนุนด้านแนวความคิด

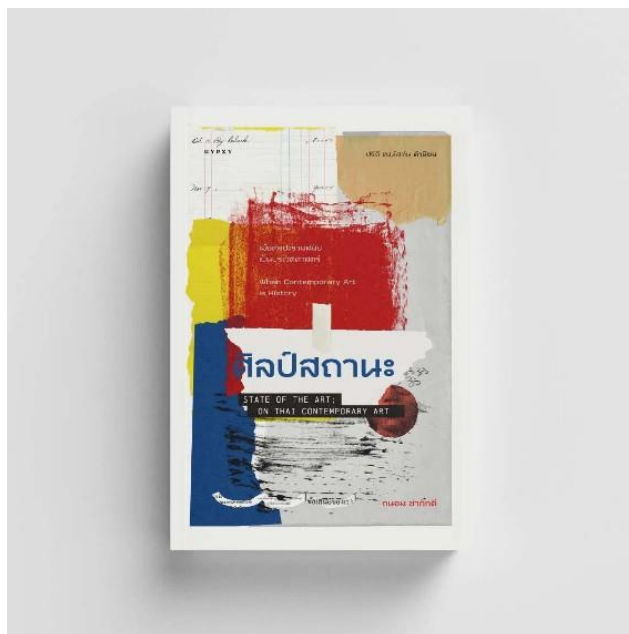
ในการสร้างผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “ภาพแทนของพื้นที่ศิลปะ” เป็นการนำเสนอถึงภาพแทนของส่วนประกอบส่วนหนึ่งภายในระบบนิเวศของวงการศิลปะ ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลายส่วนทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อขับเคลื่อนวงการศิลปะให้เติบโต โดยส่วนประกอบนี้สามารถแบ่งออกได้เป็นหลายส่วนตามแผนผังในรูปที่ 1 ซึ่งประกอบไปด้วย ศิลปิน ผลงานศิลปะ ผู้ซมนักสะสม ภัณฑารักษ์ พื้นที่แสดงผลงานและผู้คนที่ทำงานภายในพื้นที่แสดงผลงาน ซึ่งสถานะของภัณฑารักษ์ และ พื้นที่แสดงผลงาน มีความคล้ายคลึงกันเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือเป็นผู้อยู่เบื้องหลังในการจัดแสดงผลงานของศิลปิน สถานะดังกล่าวนี้หากมองเพียงผิวเผินก็อาจจะเห็นเพียงทางผ่านของผลงานศิลปะไปสู่ผู้ชม เป็นองค์ประกอบที่เปรียบดั่งเส้นทางที่จะส่งผลงานศิลปะไปสู่จุดหมาย แต่ในขณะเดียวกันทางผ่านของผลงานศิลปะนี้ถ้าลองสำรวจดูก็คงจะเห็นภาพการเคลื่อนไหวของแวดวงศิลปะ

2.1.1 ศิลป์สถานะ อำนาจแฝงของภัณฑารักษ์

สถานะของภัณฑารักษ์ และ พื้นที่แสดงผลงาน ยกตัวอย่างมาจากส่วนหนึ่งในหนังสือของอาจารย์ ฌอนอม ซากัคคี อธิบายถึงเรื่อง อำนาจแฝงของภัณฑารักษ์ อยู่ในหนังสือ ศิลป์สถานะ ที่กล่าวถึงความเคลื่อนไหวภายในแวดวงศิลปะร่วมสมัยไทย ซึ่งชี้ให้เห็นถึงบริบทของภัณฑารักษ์ และ พื้นที่แสดงผลงานที่ดำเนินการภายในประเทศไทย จากข้อคิดเห็นของอาจารย์ฌอนอม ซากัคคี ซึ่งกล่าวไว้ดังต่อไปนี้

นอกจากศิลปินและผู้ชมแล้ว ปัจจัยที่เป็นตัวแปรที่สำคัญของการแสดงงานศิลปะ คือ ภัณฑารักษ์หรือพื้นที่แสดงงาน สถานะของภัณฑารักษ์หรือหอศิลป์เป็นเหมือนจุดกึ่งกลางที่เชื่อมต่อกันระหว่างศิลปินและผู้ชมผลงาน แต่กลับกันสถานะของคนเหล่านี้กลับถูกให้ความสนใจน้อยยิ่งนักในสังคมไทย อาจเป็นเพราะในสังคมไทยสถานะของผลงานศิลปะไม่เป็นที่สนใจในสังคมกระแสหลักมากนัก และในมุมมองของศิลปินที่มีต่อกลุ่มคนเหล่านี้ก็ไม่เป็นไปด้วยกันเท่าใด หน้าที่ในการเข้ามาบริหารกำหนดทิศทางในการแสดงออกของศิลปินมักจะขัดแย้งต่อความต้องการแสดงตัวตนอันเป็นปัจเจกของศิลปิน ซึ่งศิลปินคงจะไม่ชอบใจเท่าใดที่จะมีคนมาควบคุมผลงานของตน ทั้งที่ด้วยตัวบริบทของตัวกลางนี้เป็นการควบคุมทิศทางและการเคลื่อนไหวของเหล่าบรรดาผลสะท้อนของศิลปินให้เป็นระเบียบมีทิศทางไม่กระจัดกระจายอย่างโกลาหล การบริหารจัดการนี้ล้วนมีผลต่อทิศทางการเติบโต การเคลื่อนที่ของวงการศิลปะ เป็นสายพานที่จะลำเลียงศิลปะไปสู่เป้าหมาย การกำหนดกฎเกณฑ์ สร้างเงื่อนไข และคัดเลือกผลงานของตัวกลางเหล่านี้จึงเป็นอำนาจเบื้องหลังที่มีส่วนต่อทิศทางความเป็นไปของตัวศิลปะนั่นเอง แต่ในสถานการณ์ปัจจุบัน ศิลปะสถานะเป็นเรื่องของศิลปินกับนักสะสมเป็นส่วนใหญ่ ในเมื่อตัวแปรของเป้าหมายคือกลุ่มลูกค้าเป็นหลัก งานศิลปะจึงถูกซื้อขายกันเป็นวัตถุเพื่อสนองต่อความต้องการบริโภคของนักสะสม สถานะของตัวกลางนี้จึงเหลือเป็นเพียงนายหน้าค้ำงานศิลปะที่คัดเลือกและชี้นำผลงานที่ตนเลือกให้เข้าไปอยู่ในการซื้อขายของนักสะสม เรื่องราวของงานศิลปะวนเวียนเกี่ยวข้องเพียงแคศิลปิน คนกลาง และนักสะสมเท่านั้น การเคลื่อนไหวของงานศิลปะที่ควรจะเป็นของคนในสังคมกลับกลายเป็นเรื่องจำเพาะกลุ่มภายในคนสามกลุ่มเล็กๆนี้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นเพียงผลพวงของกลไกในการเอาตัวรอดของทั้งตัวศิลปิน กับ ตัวของคนกลาง ที่แปรเปลี่ยนไปตามเงื่อนไขของสังคมไทยที่กล่าวมาตั้งแต่ต้น (ชาภักดี, 2563)

ในงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้จึงเป็นความต้องการที่จะนำตัวผลงานศิลปะ มาสะท้อนถึงตัวของสถานที่ ที่เป็นตัวกลางระหว่างงานศิลปะและผู้คนอย่างเช่นพื้นที่แสดงงานศิลปะชั้นนำในกรุงเทพฯ ทั้งสามแห่งที่ได้ลงพื้นที่เข้าไปสำรวจมา โดยทั้งสามสถานที่นี้เป็นผู้มีอิทธิพลและมีส่วนในการเคลื่อนไหวของวงการศิลปะไทยเป็นอย่างยิ่ง งานศิลปะชุดนี้จึงจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงตัวตนและความเคลื่อนไหวของตัวกลางศิลปะที่มีอำนาจในการจัดการและชี้นำทิศทางของผลงานศิลปะ การนำอำนาจที่อยู่เบื้องหลัง มาจัดแสดงไว้เบื้องหน้า ในพื้นที่ของสังคมไทยที่มองข้ามและละเลย การดำรงอยู่ของงานศิลปะ และยังมองข้ามตัวตนของคนกลางที่คอยควบคุมทิศทางเหล่านี้ เพื่อให้คนในสังคมได้รับรู้ถึงความเคลื่อนไหวและอัตลักษณ์ ให้ผู้คนเหล่านี้ได้มาพูดคุยสื่อสาร ได้มาทำความรู้จักเหล่ากลุ่มคนที่อยู่ข้างหลังผลงานศิลปะ

ภาพที่ 2 หนังสือศิลปะสถานะ

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

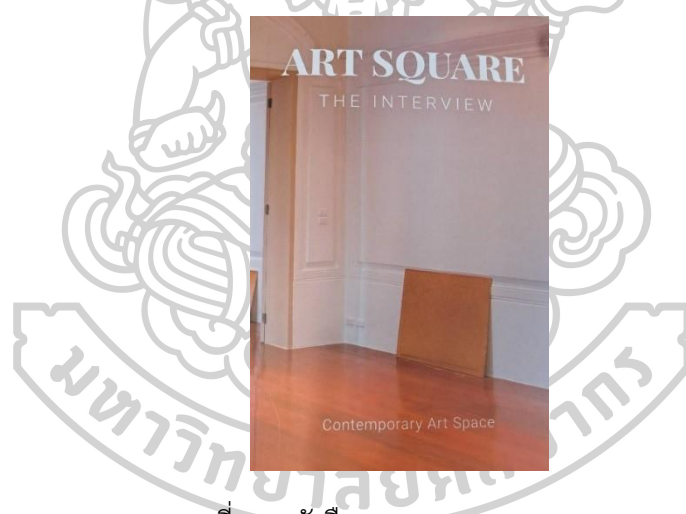
นอกจากบทวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นภายในแวดวงศิลปะจากข้อคิดเห็นของอาจารย์อนอม ชาวกัคดี หนังสืออีกหนึ่งเล่มที่กล่าวถึงการดำเนินงานเบื้องหลังของผลงานศิลปะแต่นำเสนอในมุมมองและรูปแบบที่ต่างกัน ซึ่งนำเสนอโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์บรรดาภัณฑารักษ์ภายในพื้นที่แสดงงานศิลปะที่โด่งดังและมีกำลังในการขับเคลื่อนวงการศิลปะ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานจากมุมมองของผู้ที่ขับเคลื่อนผลงานศิลปะอยู่เบื้องหลัง โดยมีเนื้อความดังนี้

2.1.2 Art square the interview บุคคลเบื้องหลังผลงานศิลปะ

หนังสือเล่มนี้เป็นการรวบรวมบทสัมภาษณ์ของภัณฑารักษ์จากพื้นที่ทางศิลปะชั้นนำที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวของศิลปะไทย คำถามที่ถามในหนังสือเล่มนี้ เป็นความต้องการที่จะสำรวจถึงแนวคิดในการดำเนินงาน ทักษะส่วนตัวที่มีต่อวงการศิลปะร่วมสมัย ทิศทางการเป็นไปของผลงานศิลปะในพื้นที่ของตน เป็นการพูดคุยกับจัดระเบียบทางศิลปะ ยกตัวอย่างเช่น ถามถึงอดีตที่ผ่านมาว่า คุณนำทอง แซ่ตั้ง เข้ามาทำงานเบื้องหลังของวงการศิลปะได้อย่างไร อะไรเป็นแรงขับเคลื่อนให้ออกมาสร้างพื้นที่ทางศิลปะของตัวเอง หรือถามถึงดร.ปรมพร ศิริกุลชยานนท์ ผู้อำนวยการ จากหอศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร ว่าปัจจัยในการคัดเลือกศิลปินที่มาแสดงผลงานเนอย่างไร อยากให้เป็นพื้นที่ต่อ

ผู้ชมอย่างไรบ้าง ปัญหาโรคระบาดที่เผชิญมีการรับมืออย่างไร บุคคลเหล่านี้ก็เป็นเหมือนตัวแทนของสถานที่ของการจัดแสดงงานศิลปะ ซึ่งมีผลต่ออนาคตของวงการศิลปะไทยเป็นอย่างยิ่ง (สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย, 2565)

จากสิ่งที่ได้รับรู้ในบทสัมภาษณ์เล่มนี้ มีใจความที่คล้ายคลึงกับวิทยานิพนธ์ชุดนี้เป็นอย่างมาก แต่ในขณะเดียวกัน ผู้คนที่มาตอบคำถามในหนังสือเล่มนี้ เป็นเหมือนปลายทางของการดำเนินมาอย่างมากมายของผู้คนภายในที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ แต่งานชุดนี้ต้องการนำเสนอภาพของพื้นที่ ด้วยภาพของสังคมแวดล้อมภายในที่ประกอบออกมาเป็นพื้นที่เหล่านั้น ภายในวิดีโอสัมภาษณ์จากงานวิทยานิพนธ์อาจจะไม่ได้มีคำถามที่ลึกถึงทิศทางอนาคตพื้นที่ หรือการค้นหาถึงทัศนะทางศิลปะของแต่ละคนมากเท่าไรนัก วิทยานิพนธ์ชุดนี้เลือกที่จะนำเสนอออกมาด้วยจิตรกรรมภาพคนทั้งหมดของพื้นที่ ตามแต่รสนิยมของคนผู้นั้น และภาพยนตร์สารคดีขนาดสั้น ที่แสดงถึงตัวตนของบุคคลในพื้นที่ ในมุมมองทั่วไป ให้ผู้ชมได้ทำความรู้จักโดยง่าย

ภาพที่ 3 หนังสือ Art square the interview

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

ในงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ เป็นการนำข้อมูลของพื้นที่ทางศิลปะมาเป็นเนื้อหาในการจัดแสดง มีแนวทางในการนำเสนอที่คล้ายคลึงกับผลงานของปรัชญา พิณทอง ในผลงานชุด This page is intentionally left blank โดยจัดแสดงที่ Bangkok city city gallery ในวันที่ 2 ธันวาคม ถึง 27 มกราคม 2562 โดยรายละเอียดของผลงานหยิบยกมาจากบทความของ ประพันธ์ แจ้งกิจนัย เขียนไว้บนเว็บไซต์ The momentum ในชื่อ “มนุษย์และอมนุษย์ในพื้นที่ศิลปะ” โดยมีเนื้อความว่า นิทรรศการ This page is intentionally left blank ของปรัชญา พิณทอง ซึ่งมี ธนาวิ โชติประดิษฐ์

เป็นภัณฑารักษ์ นำเสนอถึงองค์ประกอบอื่นๆในโลกของศิลปะที่ไม่ใช่มนุษย์ แต่เป็นองค์ประกอบเบื้องหลังของการจัดแสดงงานทั้ง ส่วนของกายภาพเชิงพื้นที่ของพื้นที่จัดแสดงผลงาน และส่วนของเอกสารเบื้องหลังในการจัดแสดงผลงาน นำสองส่วนนี้มาเป็นเนื้อหาในการนำเสนอผลงาน

โดยในส่วนแรก นำเสนอกายภาพของพื้นที่จัดแสดงผลงานอย่าง Bangkok city city gallery ด้วยการนำส่วนประกอบอื่นๆที่ไม่ใช่โครงสร้างของพื้นที่ออก เช่นการนำรางไฟสำหรับจัดแสดงผลงานออกให้เหลือเพียงเพดานโค้ง การนำข้อความสำหรับอธิบายผลงานศิลปะออก และนำส่วนประกอบอื่น ทั้งหมดของผนังออก ให้เหลือเพียงผนังสีขาวโค้งเช่นกัน ที่ศิลปินทำเช่นนี้ เพื่อจงใจแสดงโครงสร้างที่รองรับผลงานศิลปะทั้งหลาย นำผนังขาวที่เคยเป็นเพียงฉากหลังในการจัดแสดง มาเป็นตัวผลงานให้ผู้ชมได้ตระหนักถึงพื้นที่นี้ในฐานะของเนื้อหาทางศิลปะ และศิลปินยังได้นำปูนแท่งสำหรับลาดจอดรถ มาเรียงบนพื้นเพื่อให้เห็นย้อนไปถึงประวัติศาสตร์ของพื้นที่ ที่แต่ดั้งเดิมเป็นเพียงลานจอดรถ ก่อนจะสร้างหอศิลป์ทับลงไป

ส่วนที่สองของการจัดแสดงผลงาน คือส่วนขององค์ประกอบทางเอกสารที่หลงเหลือไว้จากการจัดแสดงผลงาน ซึ่งศิลปินได้นำเอกสารจากพื้นที่ของ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ประกอบไปด้วยเอกสารบันทึกเหตุการณ์การจัดแสดงผลงาน และเอกสารจดหมายเหตุ สองสิ่งนี้เป็นเหมือนสมุดบันทึกความเคลื่อนไหวของพิพิธภัณฑ์ ว่ามีใครมาใช้งานพื้นที่บ้างและใช้งานพื้นที่อย่างไร

2.1.3 ตลาดของศิลปะไทยทำไมเติบโตน้อย

ในงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ เป็นการนำเสนอภาพส่วนหนึ่งของระบบนิเวศน์ในวงการศิลปะไทย คือพื้นที่ทางศิลปะ ซึ่งเป็นทางผ่านของความเคลื่อนไหวในวงการศิลปะ โดยการสำรวจและนำเสนอถึงพื้นที่เหล่านี้ก็เพื่อให้มองเห็นถึงภาพความเคลื่อนไหวในวงการศิลปะไทย และเพื่อแสดงภาพให้เห็นถึงปัญหาบางอย่างที่ซ่อนอยู่ภายในความเคลื่อนไหวเหล่านี้ เพราะว่าในปัจจุบันงานศิลปะกำลังเป็นที่นิยมและมีการเติบโตที่มากขึ้นทั้งในตลาดโลก แต่การเติบโตของวงการศิลปะไทยกลับไม่เป็นไปตามกระแสนิยมนี้โดยอ้างอิงมาจากบทความ ทำไม “อุตสาหกรรมศิลปะไทย” ไม่ไปไหนสักที? เผยแพร่เมื่อ 26 มิถุนายน พศ2560 เขียนโดย ประเสริฐ ห่องสุวรรณ บทความจาก mission to the moon ซึ่งกล่าวถึงปัญหาในวงการศิลปะไทยโดยมีเนื้อความว่า ในโลกยุคปัจจุบันการซื้อขายศิลปะมีการเติบโตมาขึ้นทุกปี โดยย้อนหลังข้อมูลของตลาดการซื้อขายตั้งแต่ปี 2016 มีมูลค่าการซื้อขายผลงานศิลปะอยู่ที่ 56.95 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อมาในปี 2018 มีมูลค่าการซื้อขายเติบโตขึ้นมาอยู่ที่ 67.38 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯภูมิภาคที่มีการเติบโตของตลาดศิลปะมากที่สุดคืออเมริกาเหนือ มี

สัดส่วนการเติบโตอยู่ที่ 36% ซึ่งการเติบโตของตลาดศิลปะ มาจากระบบการจัดการที่ดี ดึงดูดให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนกับงานศิลปะ สร้างการจัดการให้มูลค่าในงานศิลปะ เป็นตัวเลือกในการลงทุนที่ดีกว่าการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินมีค่าอื่น แต่การเติบโตของตลาดการค้าศิลปะในไทยกลับไม่เติบโตไปกับตลาดโลก ซึ่งเหตุผลที่การเติบโตของผลงานศิลปะในไทย ย่ำอยู่กับที่ เป็นเพราะสาเหตุหลายประการที่เกี่ยวข้องกัน ปัญหาแรกคือเรื่องของสภาพความเหลื่อมล้ำระหว่างคนรวยและคนจน จึงมีจำนวนของนักสะสมน้อย ประชาชนในประเทศไทยส่วนมากเป็นชนชั้นแรงงาน หรือประชาชนที่เป็นชนชั้นกลางก็ทำงานหนักจนไม่มีเวลาไปสนใจสิ่งจรรโลงใจ จนเป็นเหตุให้ทัศนคติที่มีต่อศิลปะของคนในประเทศถูกลดทอนไป เพราะผู้คนให้ความสำคัญกับสิ่งอื่นมากกว่าศิลปะ จนสุดท้ายจึงมาถึงระบบจัดการงานศิลปะที่ยังไม่ดีพอเมื่อเทียบกับระดับสากล ระบบในการประสานระหว่าง ภัณฑารักษ์, Gallery, Dealer และ Agency ที่แยกออกจากกันทำให้การพัฒนาของระบบการซื้อขายงานศิลปะไม่เติบโตอย่างเป็นลำดับ อย่างตลาดสากล

ในงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ได้เข้าไปสำรวจถึงพื้นที่ที่แสดงงานศิลปะซึ่งเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของการเคลื่อนไหวในแวดวงศิลปะไทย ซึ่งจะแสดงภาพส่วนหนึ่งที่เป็นผลลัพธ์จากปัญหาการเติบโตของวงการศิลปะไทย ที่ไม่เป็นไปตามตลาดสากลอย่างที่ยกตัวอย่างมาข้างต้น

2.2 ข้อมูลสนับสนุนด้านการสร้างสรรค์ผลงาน

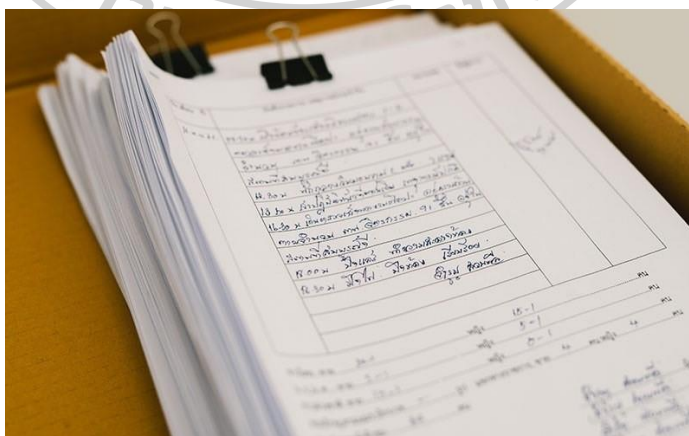
ในการสร้างสรรค์ผลงานชุด “ภาพแทนของพื้นที่ศิลปะ” ได้มีการใช้วิธีการนำเสนอผลงานโดยใช้สองรูปแบบในการนำเสนอ อันดับแรกคือ “การนำเสนอผลงานด้วยจิตรกรรมภาพเหมือนบุคคล” และจัดแสดงควบคู่กับ “การนำเสนอด้วยวิดีโอข้อมูลการสัมภาษณ์” ทั้งสองรูปแบบนี้สร้างสรรค์ขึ้นจาก “การเก็บข้อมูลจากพื้นที่ทางศิลปะ” และนำข้อมูลออกมาแสดงเป็นสองรูปแบบในการนำเสนอ แสดงถึงเนื้อหาของผลงานออกมาเป็นภาษาทางจิตรกรรมและภาษาทางภาพยนตร์ควบคู่กัน โดยข้อมูลที่ได้จะนำมาจากการสัมภาษณ์เป็นเนื้อหาหลัก และนำไปสร้างเป็นผลงานในลำดับต่อไป

2.2.1 ผลงานศิลปะจากการลงพื้นที่เก็บข้อมูล

ในงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ เริ่มต้นจากกระบวนการในการเก็บข้อมูลแล้วจึงนำข้อมูลออกมานำเสนอเป็นผลงานศิลปะ เป็นการนำข้อมูลของพื้นที่ทางศิลปะมาเป็นเนื้อหาในการจัดแสดง มีแนวทางในการนำเสนอที่คล้ายคลึงกับผลงานของปรัชญา พิณทอง ในผลงานชุด This page is intentionally left blank โดยจัดแสดงที่ Bangkok city city gallery ในวันที่ 2 ธันวาคม ถึง 27

มกราคม 2562 โดยรายละเอียดของผลงานหยิบยกมาจากบทความของ ประพันธ์ แจ้งกิจชัย เขียนไว้บนเว็บไซต์ The momentum ในชื่อ “มนุษย์และอมมนุษย์ในพื้นที่ศิลปะ” โดยมีเนื้อความว่า นิทรรศการ This page is intentionally left blank ของปรัชญา พิณทอง ซึ่งมี ธนาวิ โชติประดิษฐ์ เป็นภัณฑารักษ์ นำเสนอถึงองค์ประกอบอื่นๆในโลกของศิลปะที่ไม่ใช่มนุษย์ แต่เป็นองค์ประกอบเบื้องหลังของการจัดแสดงงานทั้ง ส่วนของกายภาพเชิงพื้นที่ของพื้นที่จัดแสดงผลงาน และส่วนของเอกสารเบื้องหลังในการจัดแสดงผลงาน นำสองส่วนนี้มาเป็นเนื้อหาในการนำเสนอผลงาน (ประพันธ์ แจ้งกิจชัย, 2562)

โดยในส่วนแรก นำเสนอภาพถ่ายของพื้นที่จัดแสดงผลงานอย่าง Bangkok city city gallery ด้วยการนำเสนอประกอบอื่นๆที่ไม่ใช่โครงสร้างของพื้นที่ออก เช่นการนำรางไฟสำหรับจัดแสดงผลงานออกให้เหลือเพียงเพดานโค้ง การนำข้อความสำหรับอธิบายผลงานศิลปะออก และนำเสนอประกอบอื่นทั้งหมดของผนังออก ให้เหลือเพียงผนังสีขาวโค้งเช่นกัน ที่ศิลปินทำเช่นนี้ เพื่อจงใจแสดงโครงสร้างที่รองรับผลงานศิลปะทั้งหลาย นำผนังขาวที่เคยเป็นเพียงฉากหลังในการจัดแสดง มาเป็นตัวผลงานให้ผู้ชมได้ตระหนักถึงพื้นที่นี้ในฐานะของเนื้อหาทางศิลปะ และศิลปินยังได้นำปูนแท่งสำหรับลาดจอตระมาเรียงบนพื้นเพื่อให้แสดงย้อนไปถึงประวัติศาสตร์ของพื้นที่ ที่แต่ดั้งเดิมเป็นเพียงลานจอตระก่อสร้างหอคิลป์ทับลงไป ส่วนที่สองของการจัดแสดงผลงาน คือส่วนขององค์ประกอบทางเอกสารที่หลงเหลือไว้จากการจัดแสดงผลงาน ซึ่งศิลปินได้นำเอกสารจากพื้นที่ของ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอคิลป์ ประกอบไปด้วยเอกสารบันทึกเหตุการณ์การจัดแสดงผลงาน และเอกสารจดหมายเหตุ สองสิ่งนี้เป็นเหมือนสมุดบันทึกความเคลื่อนไหวของพิพิธภัณฑ์ ว่ามีใครมาใช้งานพื้นที่บ้างและใช้งานพื้นที่

ภาพที่ 4 ภาพจากนิทรรศการ This page is intentionally left blank ที่มา <https://themomentum.co/this-page-is-intentionally-left-blank/>

2.2.2 ผลงานศิลปะในรูปแบบวิดีโอสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์เป็นหนึ่งในวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสนทนาโต้ตอบกันอย่างมีจุดมุ่งหมาย ประกอบไปด้วยผู้ให้สัมภาษณ์ และผู้ถูกสัมภาษณ์ โดยข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จะเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน ตามความคิดเห็น ความเชื่อ และทัศนคติของผู้ให้สัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์มีข้อดีหลายประการ สามารถเจาะลึกข้อมูลเฉพาะเรื่องได้ สามารถยืดหยุ่นคำถามได้ และส่วนสำคัญที่สุดคือข้อมูลที่ได้จะมีความน่าเชื่อถือ

การสัมภาษณ์แบ่งได้เป็นสองรูปแบบ ตามวิธีการสัมภาษณ์ คือ การสัมภาษณ์ที่กำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า ถามเหมือนกันทุกครั้ง ทุกคน และการสัมภาษณ์ที่ไม่ได้กำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า อาจกำหนดหัวข้อคร่าวๆถึงเป้าหมายของข้อมูลที่ต้องการ และคำถามจะเป็นไปตามผู้ให้สัมภาษณ์ โดยแต่ละคนอาจจะไม่ได้ถามคำถามเหมือนกันทุกคน กระบวนการสัมภาษณ์ต้องเริ่มจากการศึกษาภูมิหลังของผู้ให้สัมภาษณ์ เลือกผู้ที่จะให้สัมภาษณ์ให้ตรงกับชุดข้อมูลที่ต้องการได้รับ และตั้งจุดมุ่งหมายในการให้สัมภาษณ์

หนึ่งในรูปแบบการนำเสนอข้อมูลของงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้คือการนำเสนอด้วยวิดีโอบทสัมภาษณ์ เพื่อนำเสนอข้อมูลจากกลุ่มบุคคลที่ได้เข้าไปสำรวจมาแสดงเป็นภาพและเสียง ซึ่งการนำบทสัมภาษณ์มาเป็นแนวทางในการนำเสนองานศิลปะเป็นแนวทางที่พบเห็นได้ไม่บ่อยนัก แต่มีความพิเศษคือได้แสดงข้อมูลและข้อความของบุคคลผู้เป็นเจ้าของเรื่องราวได้โดยตรง มีความจริงในเนื้อหาที่สูง โดยจะยกตัวอย่างศิลปินที่ใช้วิธีการนำเสนอด้วยวิดีโอบทสัมภาษณ์จากผลงานชุดหนึ่งที่ร่วมแสดงในนิทรรศการ uncountable time เวลานั้นไม่ได้ จัดแสดงที่ The Jim Thompson Art Center ตั้งแต่วันที่ 11 มีนาคม ถึง 30 มิถุนายน 2566 ซึ่งผลงานที่จะนำมายกตัวอย่างเป็นผลงานของ เป็นผลงานของศิลปินสองคนนามว่า นนทวัฒน์ และ กฤตภัทท์ ผลงานชุดนี้เป็นวิดีโอบทสัมภาษณ์บุคคลสามคนที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ถูกทำให้สูญหายจากคดีทางการเมืองคนหนึ่ง เป็นส่วนหนึ่งในนิทรรศการกลุ่มชื่อ uncountable time ซึ่งเป็นการแสดงผลงานของศิลปินสี่คน โดยมีจุดร่วมกันคือการแสดงผลกระทบจากเหตุการณ์ทางการเมืองในอดีตที่ส่งผลกระทบมาจนถึงปัจจุบันและอนาคตต่อบุคคลกลุ่มหนึ่ง อดีตที่เกิดขึ้นไม่ใช่เพียงแค่สิ่งที่ผ่านไปตามระยะเวลาและไม่ว่าจะกี่ปีต่อกี่ปีก็ยังคงไม่หายไปจากบุคคลเหล่านี้ เวลาจึงเป็นสิ่งที่ฝังเข้าไปในตัวของคุณคน ไม่ใช่เพียงจำนวนปีที่ผ่านไปมาในปฏิทิน

ผลงานชุดนี้เป็นการเล่าเรื่องราวผ่านบุคคลสามคนจากสามจอภาพสีเข้ดำ ทั้งสามคนนี้เล่าเรื่องผลกระทบจากการถูกทำให้สูญหายของบุคคลหนึ่งที่ทั้งสามคนนี้มีความเกี่ยวข้องด้วยบุคคลหนึ่งเป็นแม่ บุคคลหนึ่งเป็นพี่สาว และอีกบุคคลหนึ่งเป็นเพื่อน ทั้งสามคนเล่าถึงช่วงเวลาที่ต้องผ่านจากเหตุการณ์นี้ในมุมมองของแต่ละคนที่ทั้งเหมือนและแตกต่างกัน การทำให้สูญหายของผู้หลบหนีคดีทางการเมืองนี้ทำให้เกิดผลกระทบต่อคนในสังคมมากมายให้ตื่นตัวกับอำนาจรัฐที่อาจจะเป็นมัจจุราชเงียบ คอยเก็บกวาดบุคคลผู้เห็นต่างทางการเมือง ในขณะที่ข่าวนี้ส่งผลกระทบต่อบุคคลในวงกว้างในเรื่องอำนาจรัฐ เป็นเพียงข่าวหนึ่งในหน้ากระดาษของหนังสือพิมพ์รายวัน กระตุ้นให้สังคมตื่นตัวและก็ถูกทับด้วยข่าวใหม่จนคนลืมเลือนไปบ้างตามกาลเวลา ในอีกด้านนี้ก็ยังมึบุคคลกลุ่มเล็กๆที่ได้รับผลกระทบจากการเป็นคนใกล้ชิดของผู้ถูกทำให้สูญหาย ที่ข่าวนี้ไม่ใช่เพียงแค่ข่าวรายวันที่มีผลต่อตนเองในช่วงเวลาหนึ่ง แต่เป็นเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงชีวิตให้ไม่เหมือนเดิม ความรู้สึกของแม่ที่สูญเสียลูกชาย พี่สาวที่สูญเสียน้องชาย เพื่อนที่สูญเสียเพื่อน ล้วนฝังลึกเข้าไปในตัวบุคคล ทำให้ไม่เหมือนเดิมไปตลอดกาล (บงกชกร คำปุก, 2566)

ในงานชุดนี้ใช้การเล่าเนื้อหาผ่านวิดีโอบทสัมภาษณ์ของบุคคลสามคน เพื่อเล่าเรื่องราวและความรู้สึกของแต่ละคน ให้ออกมาเป็นข้อมูลด้านภาพและเสียงสัมภาษณ์ ซึ่งการเลือกที่จะใช้วิธีการนี้เพราะเนื้อหาที่ต้องการแสดงออกต้องการแสดงความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับบุคคลสามคนให้ได้ตรงที่สุด ซึ่งการสัมภาษณ์จึงเป็นวิธีการบอกเล่าเรื่องราวของบุคคลหนึ่งได้ดีที่สุดวิธีการหนึ่ง เพราะบุคคลนั้นได้พูดออกมาจากตนเอง สีหน้าท่าทางและน้ำเสียงที่ออกมาถึงย้าถึงความเป็นจริงที่ใครก็มาแสดงออกแทนไม่ได้ ในงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ก็เช่นเดียวกัน งานวิทยานิพนธ์ชุด ภาพแทนของพื้นที่ศิลปะต้องการนำเสนอถึงตัวตนบุคคลที่ทำงานภายในสถานที่เหล่านี้ โดยใช้การนำเสนอแบบสองมุมมอง มุมมองหนึ่งคือการใช้วิดีโอบทสัมภาษณ์เพื่อนำเสนอเนื้อหาเรื่องราวของบุคคลหนึ่ง ให้ออกมาเป็นวิดีโอ เพื่อนำเสนอตัวตนของบุคคลนั้นให้ชัดเจนและถูกต้องที่สุด ผ่านเสียงและท่าทางในการเล่าเรื่องราวของบุคคลนั้นประกอบกัน

ในผลงานชุดนี้ ใช้การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เพื่อนำมาสร้างสรรค์ผลงาน โดยข้อมูลที่ต้องการได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์คือข้อมูลเบื้องต้นของภูมิหลังผู้ให้สัมภาษณ์ หน้าที่ความรับผิดชอบภายในพื้นที่ ความชอบส่วนตัวรสนิยมทางศิลปะของผู้ให้สัมภาษณ์ และขนาดของภาพเหมือนที่ต้องการ โดยมีให้เลือกรสามขนาด เล็ก กลาง ใหญ่ การคัดเลือกบุคคล เลือกรมาโดยการนำพื้นที่แสดงงานศิลปะมาเป็นเป้าหมายสำคัญ กล่าวคืองานชุดนี้ต้องการชุดข้อมูลของลักษณะพื้นที่แสดงงานศิลปะ ต้องการนำเสนอพื้นที่ทางศิลปะด้วยการใช้บุคคลที่ทำงานภายในพื้นที่มานำเสนอ บุคคลที่เลือก

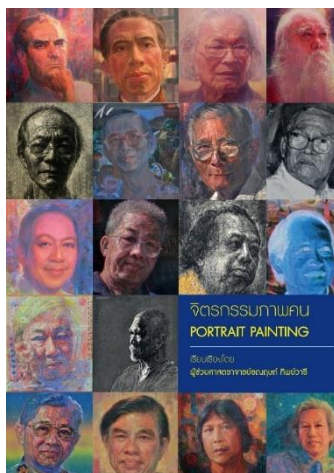
มาให้ข้อมูลจึงเป็นคนที่ทำงานภายในพื้นที่ทุกคน เพื่อให้สุดท้ายแล้ว ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่ได้จะนำมาประกอบเป็นลักษณะของพื้นที่

เมื่อได้รับข้อมูลจากการลงพื้นที่สัมภาษณ์แล้ว ลำดับต่อมาคือการแปลงข้อมูลที่ได้รับออกมาเป็นผลงานสองรูปแบบทั้ง “การนำเสนอผลงานด้วยจิตรกรรมภาพเหมือนบุคคล” และ “การนำเสนอด้วยวิดีโอข้อมูลการสัมภาษณ์” โดยในส่วนของนำเสนอด้วยจิตรกรรมภาพเหมือนบุคคล อ้างอิงถึงหนังสือ “จิตรกรรมภาพคน” และผลงานศิลปะชุด “portrait of human being” ของรองศาสตราจารย์ ธนฤกษ์ ทิพย์วารี ซึ่งกล่าวถึงการใช้งานจิตรกรรมภาพคนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและนำมาอ้างอิงไปถึงการใช้จิตรกรรมภาพคนเพื่อแสดงแนวคิดที่สร้างขึ้นในผลงานชุด “portrait of human being” ในลำดับต่อมา

2.2.2 จิตรกรรมภาพคน การใช้งานของศิลปะภาพคน

เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้เป็นการรวบรวมเอามุมมองของผู้เขียน ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้เชี่ยวชาญในด้าน “จิตรกรรมภาพเหมือน” คนสำคัญของไทย ภายในได้รวบรวมเอาทั้งประวัติศาสตร์ของการเขียนภาพคน เอาวิธีการในการแสดงออกถึงจิตรกรรมภาพคน มาร้อยเรียงกันให้เห็นเป็นลำดับความสำคัญของจิตรกรรมภาพคนมีความพิเศษไปมากกว่าจิตรกรรมในรูปแบบอื่น กล่าวคือคนมองตนเองเป็นศูนย์กลางในการรับรู้พื้นที่รอบตัว การให้ความหมายในพื้นที่ จึงเป็นการนำแนวคิดและมุมมองของคนเข้าไปใส่พื้นที่นั้น คุณค่าของงานศิลปะก็คือมุมมองของคน ความเป็นคนจึงพิเศษเสมอในศิลปะ ภาพคนจึงมีสถานะการใช้งานที่แตกต่างกับภาพอื่นๆอย่างยิ่ง จิตรกรรมแบบภาพเหมือนบุคคลเป็นจิตรกรรมที่แสดงถึงลักษณะจำเพาะของแต่ละบุคคลทั้งในเชิงกายวิภาคและในเชิงอารมณ์ความรู้สึก ศิลปะในรูปแบบภาพเหมือนบุคคลมีมาตั้งแต่ยุคโบราณพัฒนาพร้อมกับการอารยธรรมของมนุษย์ ในยุคแรกเริ่มเป็นการรับใช้อัตลักษณ์ของผู้มีอำนาจเช่นภาพเหมือนบุคคลทางศาสนา ภาพแมนเทฟเจ้า หรือภาพเหมือนของบรรดาชนชั้นสูง ยุคกรีกมีการใช้ภาพเหมือนที่แสดงถึงตัวตนของเทพ เทคนิคที่ใช้เป็นจิตรกรรมแบบสองมิติมีการตัดเส้นขอบเพื่อความคมชัดแข็งแรง มีกายวิภาคที่แสดงออกถึงกล้ามเนื้อที่กำยำแบบนักรบ ในอียิปต์ก็มีการใช้ภาพเหมือนแสดงถึงเทพด้วยเทคนิคทางจิตรกรรมแบบสองมิติเช่นกัน และยังใช้ภาพเหมือนในการเป็นสัญลักษณ์ในหลุมศพของกษัตริย์อีกด้วย ในยุคของฟื้นฟูศิลปวิทยาการได้นำความรู้เชิงกายวิภาคแบบกรีกมาพัฒนาในการเขียนภาพคน มีการศึกษาในมิติแสงเงาแบบสมจริง ใช้แสงและเงาสว่างมืดลงตาขึ้นมาภายในงานจิตรกรรม จิตรกรรมภาพเหมือนบุคคลในยุคนี้มักจะสร้างขึ้นเพื่อบุคคลทางศาสนา หรือ บุคคลชั้นสูง เนื่องด้วยในยุคนี้ศิลปินมักจะต้องมีผู้

อุปถัมภ์เป็นชนชั้นสูงหรือองค์กรทางศาสนา ภาพบุคคลในยุคนี้และหลังจากนี้จึงขบขันความประณีต รายละเอียดที่งดงาม แสดงถึงความฟุ่มเฟือย ความอุดมสมบูรณ์ และชีวิตในอุดมคติ จนกระทั่งต่อมา ยุคศตวรรษที่ 19 การแสดงออกถึงจิตรกรรมแบบภาพเหมือนจึงไม่ได้จำกัดไว้เพียงแค่ชนชั้นสูงอีกต่อไป อาจจะเป็นเพราะเหตุผลทางการเมืองการปกครองที่ในยุคนี้มีการผลัดเปลี่ยนหัวอำนาจจากชนชั้นสูงเก่า ราชวงศ์ ที่เสื่อมอำนาจลง ศิลปะที่แสดงออกถึงบุคคลจึงถูกพลิกกลับมาใช้เพื่อมุมมองอื่นๆ นอกเหนือจากชนชั้นสูงที่มีอิทธิพลมาช้านาน ในยุคนี้จึงเริ่มมีศิลปินที่เริ่มหันมาถ่ายทอดความเป็นชีวิตของปุถุชน นำเสนอความสามัญ เช่นจิตรกรรมแบบ realism ที่แสดงชีวิตของคนธรรมดาทั่วไป ชนชั้นแรงงาน ด้วยฝีแปรงแบบเรียบง่ายตรงไปตรงมาไม่ซับซ้อนประณีตเหมือนยุคก่อน หรือจิตรกรรมภาพเหมือนแบบอิมเพรสชันนิสม์ (Impressionism) ที่แสดงภาพเหมือนพร้อมทั้งอารมณ์ความรู้สึกผ่านฝีแปรงและสีเส้นต่างๆ ที่มากไปกว่าจิตรกรรมยุคก่อน หรือในยุคของเอ็กเพรสชันนิสม์ (expressionism) ที่ใช้กายวิภาคของมนุษย์เป็นภาชนะในการรองรับอารมณ์ความรู้สึกที่ถูกปะทุออกมาเป็นสาระสำคัญแทนความเหมือนทางตาเห็น ในปัจจุบันการแสดงออกทางจิตรกรรมแบบภาพเหมือนถูกนำมาใช้อย่างหลากหลายบริบทแตกต่างกัน เช่นการใช้ในการยกย่องบุคคลอันเป็นที่รักที่เคารพ ใช้แสดงออกถึงชาติพันธุ์ของบุคคล ใช้เป็นภาชนะในการแสดงออกถึงอารมณ์บางอย่างของมนุษย์ การใช้ภาษาทางจิตรกรรมในการแสดงออกถึงภาพบุคคลจึงเป็นสื่อกลางที่เชื่อมโยงไปถึงเนื้อหาของศิลปินที่ต้องการถ่ายทอดจากบุคคลนั้นๆ การสร้างภาพคนมีวิธีการในการแสดงออกที่หลากหลาย การใช้วิธีวาดเส้นเหมือนกันแต่แสดงออกต่างกันก็จะให้ความหมายของคนต่างกัน การวาดเส้นแบบแสดงความเหมือนจริง ก็จะได้เรื่องราวที่ต่างจากการวาดเส้นแบบการ์ตูนล้อเลียน สีเส้นและแนวทางที่เลือกใช้ก็จะทำให้ “คนในภาพวาด” สื่อสารกับผู้ชมคนละแบบ ภาษาทางจิตรกรรมที่ศิลปินเลือกใช้ ทำหน้าที่ราวกับถ้อยคำแทนคำพูดของ คนในภาพนั้นๆ มิติของการวาดภาพคนจึงมีความกำกวมระหว่างผู้วาด และผู้ถูกวาด เสมอมา ตามแต่ศิลปินที่จะแสดงถ้อยคำของผู้ถูกวาดออกมาอย่างไร ออกมามากน้อยแค่ไหน เพราะจิตรกรรมภาพคนหนึ่งภาพ จะมีเรื่องราวของคนสองคนอยู่ภายในภาพเสมอ (รองศาสตราจารย์ ธนฤกษ์ ทิพย์วารี, 2564) (ยกเว้นจิตรกรรมภาพเหมือนตนเองของศิลปิน)

ภาพที่ 5 หนังสือจิตรกรรมภาพคน

ที่มา <https://issuu.com/thanaritthipwaree/docs/000>

สืบค้นเมื่อ วันที่ 18 พฤษภาคม 2566

2.2.2 Portrait of Human being กระบวนการในการสร้างจิตรกรรมภาพคนเหมือน

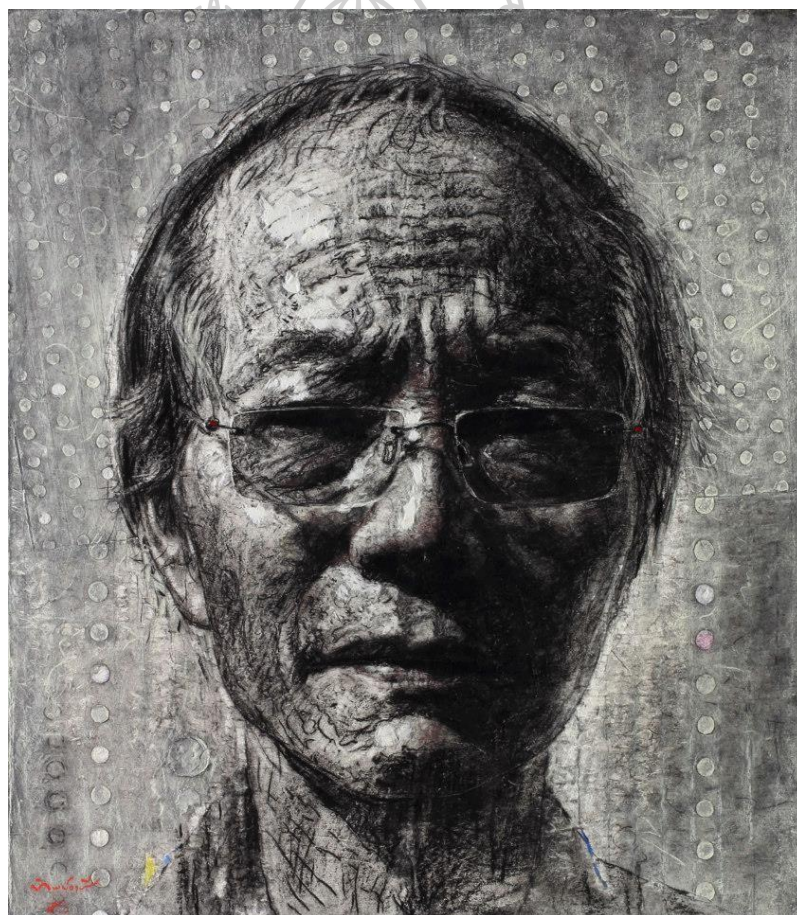
บทความ “กระบวนการในการสร้างจิตรกรรมภาพคนเหมือน” แสดงให้เห็นถึงการวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมชุด portrait of human being (2559) โดยศิลปินชาวไทย รองศาสตราจารย์ ธนฤกษ์ ทิพย์วารี วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์คือการศึกษาความเป็นไปได้ในแนวทางของจิตรกรรมภาพแทนบุคคลที่ศิลปินสร้างขึ้นในผลงานชุดนี้ โดยแต่เดิมการวาดภาพเหมือนบุคคลจะเป็นการถ่ายทอดมุมมองของศิลปินผู้วาดต่อผู้เป็นแบบ ในบทความนี้จึงจะเริ่มต้นด้วยการสำรวจเทคนิควิธีการของผลงานในเชิงกายภาพ และ ศึกษาเบื้องหลังและเหตุผลของศิลปินที่ถ่ายทอดออกมาในผลงาน การวิเคราะห์จะถูกแบ่งเป็นสองส่วน ได้แก่การวิเคราะห์กายภาพของผลงาน และการวิเคราะห์เนื้อหาที่ศิลปินแสดงออกมา และซึ่งต้องอาศัยการพิจารณา ความคิด ความสนใจ และ ประสพการณ์ ของศิลปินควบคู่ไปด้วย ผู้เขียนจึงจะวิเคราะห์การตีความถึงขอบเขตความเป็นไปได้ของจิตรกรรมแบบภาพเหมือนที่ศิลปินค้นพบ เป็นลำดับสุดท้าย

ผลงานในชุด portrait of human being เป็นผลงานจิตรกรรมชุดภาพแทนบุคคลที่เป็นศิลปินแห่งชาติและศิลปินชั้นเยี่ยมหลายภาพ ด้วยเทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย ภายในขนาดของภาพ 70*80 เท่ากันทุกภาพ ผลงานภาพเหมือนทั้งหมดนี้ถูกทำขึ้นด้วยเทคนิคและกระบวนการแสดงออกที่ต่างกัน ความแตกต่างของแต่ละภาพนั้นศิลปินสร้างขึ้นจากการนำตัวตนของผู้เป็นแบบมาตีความเพื่อสร้างสรรค์ภาพตัวแทนของผู้เป็นแบบให้บ่งบอกถึงอัตลักษณ์ของผู้เป็นแบบให้ได้มากที่สุด

ตัวอย่างเช่น “ภาพของศาสตราจารย์ประหยัด พงศ์ดำ ตัวตนของท่านเป็นศิลปินผู้ทำงานภาพพิมพ์ เทคนิคแกะไม้ที่แสดงถึงความรักความอบอุ่น ผ่านรูปทรงของแม่และลูก พี่ช และสัตว์ ภายใต้สีสันแบบท้องฟ้ายามเย็น ในภาพเหมือนของท่านที่ศิลปินแสดงออกมา ศิลปินได้สร้างขึ้นด้วยชุดสีที่มาจากท้องฟ้ายามเย็นของผู้เป็นแบบ และสร้างภาพแทนใบหน้าด้วยเทคนิคการกันเทปเพื่อลงสีที่ละช่องแบบงานภาพพิมพ์ ม้องค์ประกอบของภาพแม่และลูกและธรรมชาติต่างๆประกอบอยู่ในภาพ ตัวอย่างต่อมาเป็นภาพของศาสตราจารย์เกียรติคุณ อิทธิพล ตั้งโฉลก ศิลปินเลือกมุมมองภาพหน้าตรงของผู้เป็นแบบและสร้างผลงานขึ้นมาเป็นภาพสีขาวดำจากการประกอบของจุดเส้นและพื้นผิว ศิลปินเลือกที่จะใช้เทคนิคในการสร้างผลงานด้วยกระบวนการชุดพื้นผิวกระดาศให้เกิดเป็นรูปร่างคล้ายกระบวนการภาพพิมพ์ร่องลึกโดยอ้างอิงจากประวัติของผู้เป็นแบบที่เป็นศิลปินทางด้านภาพพิมพ์ร่องลึกมาก่อนจะพัฒนามาเป็นจิตรกรรมนามธรรมในภายหลัง จิตรกรรมนามธรรมของผู้เป็นแบบสร้างขึ้นจากทัศนธาตุพื้นฐานเช่น จุด เส้น พื้นผิว ด้วยวิธีการที่ยังคงหลงเหลือที่มาจากภาพพิมพ์ร่องลึกอยู่” ศิลปินได้ดึงเอาลักษณะทางการสร้างสรรค์ของผู้เป็นแบบมาประกอบเป็นพื้นหลังของภาพเหมือนด้วย ภาพทั้งหมดที่ศิลปินสร้างขึ้นมาจึงดึงเอาประวัติที่มาของผู้เป็นแบบ แนวทางในการสร้างสรรค์ของงานศิลปะของผู้เป็นแบบ และบุคลิกของผู้เป็นแบบมาสร้างผลงานภาพเหมือนที่แสดงทั้งอัตลักษณ์ทางกายภาพและอันลักษณ์ภายใน ให้ออกมาเป็นผลงานชุดนี้ (ทิพย์วารี, 2558) การทำงานในลักษณะนี้จึงเป็นการลดซึ่งตัวตนในการแสดงออกของผู้เป็นศิลปิน สร้างผลงานโดยใช้ผู้เป็นแบบเป็นศูนย์กลาง

รองศาสตราจารย์ ธนฤกษ์ ทิพย์วารี เป็นศิลปินที่มีความเชี่ยวชาญในจิตรกรรมภาพคน เห็นได้จากผลงานส่วนมากนั้นจะเป็นการถ่ายทอดเรื่องราวโดยมีร่างกายคนเป็นหลัก ทั้งยังเป็นศิลปินที่ค้นคว้าเทคนิคการถ่ายทอดผลงานผ่านวิธีทางจิตรกรรมอยู่เสมอ เป็นศิลปินทางจิตรกรรมที่ใช้ภาษาทางจิตรกรรมในการถ่ายทอดเรื่องราว กล่าวคือการสร้างสรรคผลงานนั้นมิใช่เพียงการนำรูปร่างสัญลักษณ์ภาพแทนสิ่งต่างๆมาเป็นการสร้างเรื่องราว แต่เรื่องราวนั้นได้บอกผ่านกระบวนการที่สร้างสรรค์ด้วย ทั้งการซ้อนทับของสีสัน ความเป็นมิติทางกายภาพของเนื้อสี การใช้ลักษณะของภาพร่าง การชุดขีด สีแปร่งต่างๆทั้งช้าและเร็ว กระบวนการเหล่านี้เป็นการสร้างไวยากรณ์ทางภาษาขึ้นมา ด้วยวิธีการทางจิตรกรรม ซึ่งปรากฏในผลงานของรองศาสตราจารย์ ธนฤกษ์เสมอมา ในงานชุดนี้ รองศาสตราจารย์ ธนฤกษ์ ได้นำกระบวนการในการสร้างภาษาทางจิตรกรรมมาเป็นส่วนสำคัญในภาพคนเหมือน ภาพคนที่ถ่ายทอดออกมาในงานชุดนี้ถ่ายทอดทั้งตัวตนทางกายภาพของผู้เป็นแบบ ถ่ายทอดตัวตนภายในของผู้เป็นแบบผ่านทางกระบวนการทางจิตรกรรม งานชุดนี้้นำกระบวนการทาง

จิตรกรรมมาเป็นเนื้อหาหลักในการถ่ายทอดภาพคน การสร้างผลงานมีการสลับขั้นตอนตามจิตรกรรมภาพเหมือนแบบปกติที่ศิลปินเป็นผู้ถ่ายทอดมุมมองของคนต่อผู้เป็นแบบ อาจกล่าวได้ว่าในผลงานชุดนี้ เป็นการค้นหาความเป็นไปได้ที่จะถ่ายทอดจิตรกรรมภาพคนเหมือนให้เป็นไปได้มากกว่าการถ่ายทอดกายภาพและมุมมองของแบบผ่านดวงตาของศิลปินผู้สร้างสรรค์ แต่เป็นวิธีการที่ศิลปินสร้างขึ้นเพื่อรองรับการถ่ายทอดอัตลักษณ์ของแบบ ภาพที่ออกมาจึงเป็นการแสดงตัวตนของผู้เป็นแบบในอัตราส่วนที่มากกว่าตัวตนของศิลปินผู้ถ่ายทอด เป็นการใช้ “ภาษาทางจิตรกรรม” ให้เป็นเนื้อหาหลักในการถ่ายทอดเรื่องราวของภาพ “คน”

ภาพที่ 6 ภาพของศาสตราจารย์เกียรติคุณ อิทธิพล ตั้งโฉลก โดย รองศาสตราจารย์ ธนฤษฏ์ ทิพย์วารี

ที่มา <https://www.facebook.com/1030881690265165/photos/>

สืบค้นเมื่อ วันที่ 18 พฤษภาคม 2566

บทที่ 3

แนวความคิดและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน

3.1 ที่มาของแนวความคิด

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อ “ภาพแทนของพื้นที่ทางศิลปะ” เริ่มต้นด้วยการลงพื้นที่ทางศิลปะในขอบเขตของพื้นที่ ที่มีแรงขับเคลื่อนในวงการและมีการทำงานต่อเนื่องมาอย่างยาวนาน พื้นที่ต่างๆเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเคลื่อนไหวของระบบนิเวศน์ทางศิลปะลงพื้นที่เพื่อแสดงบุคลากรที่ทำงานภายในพื้นที่ ที่เป็นตัวกลางระหว่างงานศิลปะและผู้คน ค้นคว้าถึงความเป็นตัวตนของบุคคลต่างๆเหล่านี้ว่าเป็นใคร มีพื้นที่อย่างไร และมีกิจกรรมยามว่างอะไร แสดงความเป็นปัจเจกเฉพาะของแต่ละบุคคลภายในพื้นที่

งานศิลปะถูกสร้างขึ้นด้วยแนวคิดที่ว่า ต้องการทำความเข้าใจต่อสถานะของงานศิลปะในประเทศไทย โดยการสำรวจไปถึงพื้นที่ตัวกลางอย่างพื้นที่แสดงงานศิลปะที่คอยจัดการและส่งออกผลงานศิลปะสู่สายตาของคนในสังคม ตัวกลางอย่างพื้นที่แสดงงานศิลปะเหล่านี้คือเหล่า art space ที่มีอยู่หลากหลาย การจะยกพื้นที่เหล่านี้ออกมาแสดงในอีกพื้นที่หนึ่งก็คงจะเป็นไปได้ยาก เพราะพื้นที่แสดงงานศิลปะพูดไม่ได้และไม่มีขา งานชุดนี้จึงใช้การนำเสนอรูปร่างของพื้นที่ผ่านกลุ่มบุคคลที่ทำงานภายในสถานที่นั้นๆให้ออกมาพูดแทน

3.2 รูปแบบการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ เริ่มต้นจากการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลของบุคคลที่ทำงานภายในพื้นที่แสดงผลงานศิลปะชั้นนำทั้งสามแห่ง ได้แก่ Matdot art center, Number1gallery, Numthong art space แล้วจึงนำมาสร้างเป็นผลงานศิลปะทั้งสองรูปแบบคือวิดีโอบทสัมภาษณ์ขนาดสั้น และจิตรกรรมภาพเหมือนบุคคล โดยทั้งสองรูปแบบนี้สร้างขึ้นเพื่อนำเสนอตัวตนของบุคคลเหล่านี้ในมุมมองที่แตกต่างกัน โดยการนำวิธีการทางศิลปะแบบจิตรกรรมภาพเหมือนบุคคล ที่แสดงความเป็นปัจเจกของคน มาเป็นเครื่องมือในการแสดงออก พร้อมทั้งภาพยนตร์สั้นๆที่มาจาการลงพื้นที่สัมภาษณ์บุคคลนั้นๆ เพื่อขยายข้อความที่ปรากฏในผลงานจิตรกรรม งานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ นอกจากจะนำเสนอตัวตนของส่วนประกอบขนาดเล็กในพื้นที่ศิลปะ แล้ว ตัวตนเหล่านี้ก็จะประกอบออกมาเป็นพื้นที่ และพื้นที่ก็จะมองเห็นถึงความเป็นไปทางศิลปะที่พื้นที่เหล่านี้ต้องการขับเคลื่อนไปข้างหน้า

3.3 วิธีการสร้างสรรค์

3.3.1 การค้นคว้าข้อมูล

ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ทางศิลปะ และลงพื้นที่ สํารวจพื้นที่ทางศิลปะหลายแห่ง เช่น Number1galery / Matdot art center / Numthong art space เพื่อเก็บข้อมูลและนำไปวิเคราะห์เกี่ยวกับบทสัมภาษณ์(คำถาม) ที่จะนำไปสัมภาษณ์บุคคลในพื้นที่ทางศิลปะข้างต้น

ตารางที่ 1 ข้อมูลการสำรวจพื้นที่ทางศิลปะ

	ชื่อสถานที่	ข้อมูลของสถานที่
	Matdot art center	เป็นที่ตั้งของสำนักพิมพ์Fine art ซึ่งผลิตหนังสือทางศิลปะมากมายรวมทั้งนิตยสาร Fine art magazine โดยภายหลังได้เปิดพื้นที่แสดงผลงานขึ้นภายในชั้นล่างของสำนักพิมพ์ แสดงผลงานของศิลปินที่มีชื่อเสียงมากมายทั้งศิลปินในประเทศและต่างประเทศ
	Number1gallery	เป็นพื้นที่แสดงผลงานศิลปะที่ดำเนินการมายาวนาน ผลักดันศิลปินรุ่นใหม่มามากมาย และยังผลักดันศิลปินไทยไปสู่นานาชาติด้วยการไปจัดนิทรรศการที่ต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ
	Nmthong art space	เป็นพื้นที่แสดงผลงานศิลปะของคุณนำทอง แซ่ตั้ง ซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของศิลปินไทยหลายคน

3.3.2 การลงพื้นที่

ติดต่อผู้ดูแลพื้นที่ทางศิลปะนั้นๆ ผ่านช่องทางการติดต่อการส่ง E-mail ติดต่อ หรือผ่านแอปพลิเคชัน LINE และการเข้าไปพูดคุยในสถานที่จริง เพื่อขออนุญาต เข้าไปพูดคุยและสัมภาษณ์ รวมถึงการบันทึกเสียงและวิดีโอเพื่อเก็บข้อมูล

3.3.3 การสัมภาษณ์

จากการลงพื้นที่เมื่อได้รับการตอบรับเพื่อเข้าไปเก็บข้อมูลแล้ว จึงไปสัมภาษณ์ตามวันเวลาที่นัดหมาย โดยใช้อุปกรณ์ ดังต่อไปนี้

- กล้องหนึ่งตัว
- เครื่องบันทึกเสียงหนึ่งตัว
- ขาตั้งกล้อง
- โครมคำถามของบทสัมภาษณ์

โดยการสัมภาษณ์ มิใช่เพียงการถามตอบ แต่เป็นการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิด ความชอบ วิถีชีวิต หรือเรื่องราวต่างๆที่ไม่เกี่ยวข้องกับศิลปะ และ ผู้ถูกสัมภาษณ์อยากจะทำอะไรให้ฟัง

ตารางที่ 2 ตารางแสดงข้อมูลของบุคคลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์

ผู้สร้างสรรค์ของสงวนชื่อจริงของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อแสดงความเคารพและให้ความสำคัญในสิทธิความเป็นส่วนตัวเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

ภาพผู้ให้สัมภาษณ์	ประวัติส่วนตัว	หน้าที่ภายในพื้นที่	ขนาดภาพที่เลือก
	ชื่อ คุณปิง จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปากร คณะโบราณคดี ภูมิลำเนา เป็นคนกรุงเทพฯ	โดยแรกเริ่ม คุณปิง ทำงานเป็นนักเขียนของนิตยสาร Fine art magazine ต่อมาเมื่อพื้นที่ Matdot art space เปิดทำการ คุณปิงได้รับผิดชอบในส่วนของการประสานงานระหว่างภายในพื้นที่และผู้คนที่มาติดต่อ	30*40 ซม.

ภาพผู้ให้สัมภาษณ์	ประวัติส่วนตัว	หน้าที่ภายในพื้นที่	ขนาดภาพที่เลือก
	<p>ชื่อ คุณจ๊อบ จบ การศึกษาจาก มหาวิทยาลัย ศิลปากร คณะ โบราณคดี ภูมิลำเนา เป็นคนกรุงเทพ</p>	<p>โดยแรกเริ่ม คุณจ๊อบ ทำงานเป็นนักเขียนของ นิตยสาร Fine art magazine ปัจจุบัน รับ หน้าที่เป็นบรรณาธิการ ของนิตยสาร และเป็น ผู้ดูแลเรื่องสิ่งพิมพ์และ ข้อมูลบทความ ภายใน พื้นที่ Matdot art space</p>	<p>60*80 ซม.</p>
	<p>ชื่อ คุณนอท จบ การศึกษาจาก มหาวิทยาลัยบูรพา สาขาการถ่ายภาพ ภูมิลำเนาเป็นคน กรุงเทพ</p>	<p>คุณนอท ทำหน้าที่ รับผิดชอบในส่วนของ การออกแบบและ จัดการเกี่ยวกับความ สวยงามของสื่อสิ่งพิมพ์ ทั้งภายในนิตยสาร Fine art magazine และ พื้นที่จัดงาน Matdot art space รวมถึง รับผิดชอบในส่วนของ การถ่ายภาพภายใน พื้นที่</p>	<p>30*40 ซม.</p>

ภาพผู้ให้สัมภาษณ์	ประวัติส่วนตัว	หน้าที่ภายในพื้นที่	ขนาดภาพที่เลือก
	<p>ชื่อ คุณต๋อง จบ การศึกษาจาก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะศิลปกรรม สาขา จิตรกรรม และจบ การศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและ ภาพพิมพ์ สาขา จิตรกรรม ภูมิทัศน์ เป็นคนลำพูน</p>	<p>คุณต๋อง ทำหน้าที่ใน ส่วนของการเขียน บทความ ภายใน นิตยสาร Fine art magazine และ ช่วยเหลืองานภายใน พื้นที่ Matdot art space</p>	<p>30*40 ซม.</p>
	<p>ชื่อ คุณชูศรี</p>	<p>คุณชูศรี ทำความ สะอาดและดูแลความ เรียบร้อยภายในพื้นที่ Matdot art space โดยคุณชูศรีอาศัยอยู่ ภายในพื้นที่เป็นดั่งบ้าน ของตนเอง</p>	<p>40*60 ซม.</p>

ภาพผู้ให้สัมภาษณ์	ประวัติส่วนตัว	หน้าที่ภายในพื้นที่	ขนาดภาพ ที่เลือก
	<p>ชื่อ คุณชม จบการศึกษา จาก มหาวิทยาลัย เทคนิคกรุงเทพ สาขา การจัดการโรงแรม ปริญญาโทจาก มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ ศิลปกรรม สาขา ออกแบบเครื่องแต่งกาย ภูมิลำเนาเป็นคน นครปฐม</p>	<p>คุณชมทำหน้าที่ ผู้จัดการภายในพื้นที่ Number1gallery ดูแล รับผิดชอบเกี่ยวกับการ จัดการภายในพื้นที่ ทั้ง ดูแลศิลปิน ปรับ แนวทางการทำงานของ ศิลปินให้เข้ากับแนวทาง ของพื้นที่และดูแล เรื่องราวที่เกิดขึ้นภายใน พื้นที่</p>	40*60 ซม.
	<p>ชื่อ คุณนัท จบการศึกษา จากวิทยาลัยเพาะช่าง สาขาการจิตรกรรม ภูมิลำเนาเป็นคนกรุงเทพฯ</p>	<p>คุณนัททำหน้าที่ผู้ช่วย ผู้จัดการภายในพื้นที่ Number1gallery โดย ทำหน้าที่ในส่วนของ งานเอกสารต่างภายใน พื้นที่ รวมถึงดูแล เกี่ยวกับการสื่อสาร ภายในช่องทางสื่อ ออนไลน์ของพื้นที่</p>	30*40 ซม.

ภาพผู้ให้สัมภาษณ์	ประวัติส่วนตัว	หน้าที่ภายในพื้นที่	ขนาดภาพที่เลือก
	<p>ชื่อ คุณดาว เรียน ทางด้านศิลปอาชีพ ทางด้านเย็บปัก ภูมิลำเนาเป็นคน รัฐ ฉาน</p>	<p>คุณนัททำหน้าที่ ผู้ช่วยผู้จัดการภายใน พื้นที่ Number1gallery โดยทำหน้าที่ ช่วยเหลืองานของคุณ ชม และ คุณนัท ให้ เป็นไปอย่างราบรื่น และยังดูแลส่วน ของร้านกาแฟภายใน พื้นที่</p>	<p>30*40 ซม.</p>
	<p>ชื่อ คุณนำทอง ภูมิลำเนาเป็นคน กรุงเทพ</p>	<p>คุณนำทอง เป็น เจ้าของและ ภัณฑารักษ์ ของพื้นที่ Numthong Art Space ดูแลเกี่ยวกับ การคัดเลือกและการ จัดแสดงผลงานศิลปะ ภายในพื้นที่</p>	<p>40*60 ซม.</p>
	<p>ชื่อ คุณเบียร์ หรือเป็นที่ รู้จักในนาม คุณเฮลลี่ จบการศึกษาจาก คณะ จิตรกรรม ประติมากรรมและภาพ พิมพ์ สาขาทัศนศิลป์ ปริญญาโทจาก มหาวิทยาลัยมหิดล สาขาการจัดการ (การตลาด)</p>	<p>คุณเฮลลี่ เป็นผู้ช่วยของ คุณนำทอง เป็นผู้จัดการ ของพื้นที่ Numthong Art Space ดูแล เกี่ยวกับรายละเอียดใน การแสดงผลงานภายใน พื้นที่ รวมถึงเป็นผู้ ประสานงานและติดต่อ ระหว่างผู้คนและ หน่วยงาน ที่มาติดต่อ ภายในพื้นที่</p>	<p>30*40 ซม.</p>

3.3.4 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างภาพร่าง

วิเคราะห์ข้อมูลทั้งเสียงและวิดีโอการให้สัมภาษณ์ พิจารณาแนวความคิด ความชอบ ในแต่ละตัวบุคคล รวมถึงทำความเข้าใจในเรื่องราวที่ผู้ให้สัมภาษณ์จึงนำข้อมูลชุดนั้นมาสร้างภาพร่าง เพื่อที่จะนำไปสร้างจิตรกรรมภาพเหมือนต่อไป

3.3.5 สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

เริ่มกระบวนการสร้างสรรค์งานทางจิตรกรรมด้วยรูปแบบอันหลากหลายที่ออกแบบไว้ ซึ่งแต่ละชิ้นงานก็มีรายละเอียดและขั้นตอนที่ต่างกัน บางชิ้นงานขั้นตอนเยอะ บางชิ้นงานขั้นตอนน้อย บางชิ้นงานใช้การวาดเส้นลงไปก่อนจึงตามด้วยเทคนิคทางจิตรกรรม บางชิ้นงานก็ใช้เพียงเทคนิคจิตรกรรมอย่างเดียว ซึ่งทั้งหมดนี้สร้างขึ้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับมา

ตารางที่ 3 ตารางแสดงความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่ได้รับ ภาพร่างผลงาน และผลงานจิตรกรรม

ภาพจิตรกรรม	ภาพร่างผลงาน	ข้อมูลด้านรสนิยมที่ได้จากการสัมภาษณ์ และ ความเชื่อมโยงกับผลงานจิตรกรรม
		<p>ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นนักเขียนและผู้ดูแลของพื้นที่ Matdot art space ทำหน้าที่เชื่อมโยงและติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลต่างๆที่เข้ามาติดต่อในพื้นที่ พื้นหลังของผลงานจึงเป็นรูปของผู้คนหลากหลายที่มีปฏิสัมพันธ์กับพื้นที่ และด้วยทัศนคติในการเขียนของผู้ให้สัมภาษณ์ ที่จะไม่ใส่ข้อคิดเห็นส่วนตัวลงไปในบทความและจะแปลงภาษาของศิลปินให้อ่านง่าย จึงออกมาเป็นภาพที่สร้างขึ้นด้วยการลดทอนรายละเอียดของภาพและแบ่งพื้นที่ของรายละเอียดเป็นช่อง และถมสีที่ละช่องให้ภาพดูง่ายและไม่ซับซ้อน</p>

		<p>ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นนักเขียนและบรรณาธิการของพื้นที่ Matdot art space และสำนักพิมพ์ Fine art โดยมีกิจกรรมยามว่างคือการอ่านหนังสือและไม่ค่อยชอบพบปะผู้คนมากนัก ภาพที่สร้างขึ้นจึงใช้มุมของใบหน้าที่ยื่นข้าง และรูปแบบการจัดองค์ประกอบคล้ายหน้าปกหนังสือ และภาพทอ่งฟ้ายามโพล้เพล้มาจากความชอบศิลปะของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ชอบศิลปะในยุค romanticism ซึ่งเป็นศิลปะในยุคที่เริ่มต้นเปลี่ยนผ่านมาสู่ยุคของ modernism</p>
		<p>ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นart director และ ช่างภาพ ของพื้นที่ Matdot art space และสำนักพิมพ์ Fine art ชอบผลงานศิลปะของอาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต ชอบสีสนัที่นุ่มนวล ชอบภาพที่มีกลิ่นอายความเป็นไทยผสมกับความเป็นตะวันตก และชอบในการถ่ายภาพองค์ประกอบของจิตรกรรมชิ้นนี้สร้างขึ้นจากการตีตารางสัดส่วนเพื่อให้องค์ประกอบในภาพสอดรับกัน</p>
		<p>ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นนักเขียนทำงานภายในพื้นที่ Matdot art space และสำนักพิมพ์ Fine art พื้นหลังของภาพนำมาจากผลงานจิตรกรรมของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยในการพูดคุย ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เล่าถึงการมาทำงานเบื้องหลังเป็นเหมือนเงาของศิลปิน หยุดพักจากการทำงานศิลปะของตนและคอยผลักดันผลงานศิลปะของศิลปินคนอื่น ผลงานชิ้นนี้จึงใช้โทนสีเข้มและจัดวางแสงให้รำไร ให้ทั้งคนในภาพและจิตรกรรมในพื้นที่หลังคล้ายกับการอยู่ในเงา</p>

		<p>ผู้ให้สัมภาษณ์ทำงานในหน้าที่ดูแลความสะอาดและความเรียบร้อยของพื้นที่ matdot art center มีความชอบในธรรมชาติ ชอบต้นไม้ที่มีใบสวยงาม มักจะนำต้นไม้มาปลูกในพื้นที่ของmatdot art space อยู่เสมอ ภาพจิตรกรรมจึงเต็มไปด้วยธรรมชาติรายล้อมอยู่ในภาพ ใบไม้ที่อยู่ภายในภาพนำมาจากต้นไม้ที่อยู่ในสถานที่จริงของพื้นที่ และภาพร่างของผลงานเป็นเพียงการวางโครงร่างไว้โดยคร่าวและใส่รายละเอียดโดยที่ไม่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้า เพื่อให้เข้ากับลักษณะของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีเอกลักษณ์</p>
		<p>ผู้ให้สัมภาษณ์ทำหน้าที่ผู้จัดการภายในพื้นที่ของ number1gallery เป็นผู้ที่ชื่นชอบดอกกุหลาบ พยายามที่จะปลูกดอกกุหลาบภายในพื้นที่ของgallery แต่ก็ไม่เป็นผลสำเร็จเพราะไม่มีเวลาดูแล มีความชอบในด้านการออกแบบเครื่องแต่งกาย ชอบงานศิลปะที่ไม่ตกยุคไปตามกาลเวลาเช่นศิลปะแนวvintage ซึ่งเห็นได้จากการตกแต่งภายในพื้นที่ที่ได้รับอิทธิพลมาจากผู้ให้สัมภาษณ์ และชอบผลงานที่มีร่องรอยพื้นผิว ไม่เรียบร้อยไปทั้งหมด</p>
		<p>ผู้ให้สัมภาษณ์ทำหน้าที่ผู้ช่วยผู้จัดการภายในพื้นที่ของ number1gallery เรียนจบทางด้านจิตรกรรม มีความชอบในศิลปะแนว Impressionism และArt nouveau ชอบสีเขียวเป็นพิเศษ มองตนเองเป็นพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนงานศิลปะ และยังมีเลี้ยงแมวถึงเจ็ดตัว ภาพจิตรกรรมชิ้นนี้จึงล้อมไปด้วยแมวของผู้ให้สัมภาษณ์อยู่รอบตัว ใช้เทคนิคทางจิตรกรรมแบบ impressionism และใช้รูปแบบการจัดองค์ประกอบแบบ Art nouveau</p>

		<p>ผู้ให้สัมภาษณ์ทำหน้าที่ผู้ช่วยผู้จัดการภายในพื้นที่ของ number1gallery ชอบผลงานแนวจิตรกรรมยุโรป ด้วยภูมิลำนามาจากรัฐฉาน ภายหลังจึงนำมาจากลายผ้าของพื้นถิ่นรัฐฉาน และสร้างลวดลายด้วยเทคนิคการสร้างพื้นผิวให้คล้ายกับรอยเย็บปัก ซึ่งมาจากอาชีพของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นผู้ช่วยในการเย็บลายผ้าให้ร้านขายเสื้อผ้าของผู้จัดการ number1gallery</p>
		<p>ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นภัณฑารักษ์และเจ้าของพื้นที่ numthong art space อยู่ภายในแวดวงศิลปะมานาน ในยุคหนึ่งผู้ให้สัมภาษณ์เคยแสดงผลงานศิลปะของตนเองสองครั้ง ซึ่งเป็นการใช้วิธีการวาดเส้นทั้งสองครั้ง การสร้างภาพแทนบุคคลของผลงานชิ้นนี้จึงใช้วิธีการวาดเส้นตามเรื่องราวที่ได้รับ และสร้างกรอบขึ้นมาจากผลงานศิลปะที่ผ่านการจัดแสดงภายในพื้นที่ โดยในภายหลังจึงเลือกผลงานเพียงชิ้นเดียวที่มีความพิเศษในการได้รับมาต่อตัวผู้ให้สัมภาษณ์ นำมาเป็นกรอบของผลงาน</p>
		<p>ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้จัดการของ numthong art space ชื่นชอบในศิลปะยุคโบราณ โดยเฉพาะศิลปกรรมในยุคอียิปต์และกรีกโรมัน ผลงานชิ้นนี้จึงสร้างขึ้นด้วยสีเพียงสีเดียวที่ใช้กันในศิลปะยุคโบราณเนื่องด้วยเทคโนโลยียังจำกัด จึงไม่มีสีอื่นให้เลือกใช้งานได้มากนัก งานชิ้นนี้จึงเลียนแบบวิธีการใช้สีอันจำกัดนี้มาสร้างเป็นผลงานจิตรกรรม และใช้ฉากพื้นหลังเป็นภายในของพิพิธภัณฑสถานศิลปะโบราณตามคามชอบของผู้ให้สัมภาษณ์</p>

3.3.6 สร้างสรรค์ผลงานภาพยนตร์

นำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงเป็นภาพยนตร์ขนาดสั้น ถ่ายกระบวนการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม และนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงเป็นภาพยนตร์ขนาดสั้น จากการเก็บข้อมูลในรูปแบบเสียงและวิดีโอ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยตัวผู้สัมภาษณ์เอง สัมภาษณ์จึงได้คำนึงถึงการสื่อสารในหลากหลายมิติ จึงมีนำเสนอภาพและเสียงของผู้ให้สัมภาษณ์และกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะที่สอดคล้องกับเรื่องราวในแต่ละตัวบุคคล เพื่อให้ผู้ชมได้รับเนื้อหาสาระที่สร้างความเข้าใจ แต่ละที่มาของภาพ และพิจารณาข้อมูลได้ด้วยตัวของผู้ชมเอง

3.3.7 นำเสนอผลงาน

เมื่องานเสร็จสมบูรณ์ก็จะนำไปติดตั้งผลงานในสถานที่ ที่ติดต่อกันไว้ เพื่อนำข้อความที่สร้างขึ้นมาจากการลงพื้นที่เพื่อนำข้อมูลมาเรียบเรียงใหม่ด้วยวิธีการทางศิลปะ ให้ผลงานชิ้นนี้ ออกไปสื่อสารไปถึงผู้ชม เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของกระบวนการทำงานของผลงานชุดนี้ และนำมาสรุปผลจากการเผยแพร่ผลงานมาปรับปรุงต่อไป

3.4 การหาข้อมูล

ข้อมูลที่ได้ค้นคว้าในการสร้างผลงานชุดนี้ มีจากแหล่งที่มาดังนี้

- ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยการเข้าไปลงพื้นที่ทั้งจากผู้คนในพื้นที่ทางศิลปะที่หยิบยกออกมา และเก็บข้อมูลของบรรยากาศภายในพื้นที่รวมถึงบริเวณโดยรอบ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลดิบที่จะนำไปสร้างผลงานต่อไป

- ข้อมูลทางวิชาการที่ใช้อ้างอิง ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลเอกสาร หนังสือข้อมูล และวิจัยของผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับสภาวะของศิลปะและจิตรกรรมภาพเหมือน เพื่อนำมาอ้างอิงในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน

3.5 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้เป็นการใช้สองวิธีการแสดงออกทางศิลปะมาประกอบกันเป็นผลงานหนึ่งชุด ประกอบด้วยการใช้ภาพยนตร์สังเขปสารคดี และจิตรกรรมภาพเหมือนบุคคล ที่มีข้อมูลที่มาจากแหล่งเดียวกัน มานำเสนอข้อมูลที่ได้รับมาให้แบ่งออกเป็นสองรูปแบบในการนำเสนอ

ประกอบกับการจัดแสงและการวางแผนผังนิทรรศการในพื้นที่ เพื่อแสดงถึงเนื้อหาที่ต้องการส่งถึงผู้ชม กระบวนการในการสร้างสรรค์ทั้งหมด มีลำดับขั้นตอนการสร้างสรรค์ดังนี้

3.5.1 ขั้นตอนการเรียบเรียงข้อมูลเพื่อที่จะนำไปสร้างสรรค์ผลงาน

ลำดับแรกต้องนำข้อมูลที่ได้รับมาจากการลงพื้นที่มาเรียบเรียงและตีความเพื่อนำไปสร้างโครงร่างของทั้งผลงานจิตรกรรมและผลงานภาพยนตร์

3.5.2 ขั้นตอนการร่างภาพ

นำข้อมูลที่ได้เรียบเรียง มาค้นหารูปแบบวิธีการนำเสนอในแนวทางจิตรกรรมเพื่อหาวิธีการแปลงข้อมูลออกมาเป็นผลงานจิตรกรรมให้สื่อสารออกมาได้มากที่สุด

3.5.3 ขั้นตอนการเตรียมเฟรมเพื่อรองรับผลงานจิตรกรรม

การเตรียมเฟรมผ้าใบเพื่อรองรับจิตรกรรม ถูกกำหนดขนาดขึ้นจากข้อมูลที่ได้รับมา โดยข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ จะมีการเลือกขนาดสามขนาดคือ 60 ซม. x 80 ซม. / 40 ซม. x 60 ซม. / 30 ซม. x 40 ซม.

3.5.4 ขั้นตอนการสร้างผลงานจิตรกรรม

การสร้างผลงานจิตรกรรมของผลงานชุดนี้ได้ดำเนินการตามภาพร่างที่ถูกออกแบบไว้แล้ว โดยขั้นตอนที่ออกแบบไว้ของแต่ละผลงานก็แตกต่างกันตามแต่ชุดข้อมูลของภาพนั้นๆ และบันทึกข้อมูลการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมเป็นวิดีโอ เพื่อนำไปเชื่อมต่อกับวิดีโอที่ได้ไปลงพื้นที่มา

3.5.5 ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดผลงานทางจิตรกรรม

เมื่อดำเนินการสร้างผลงานจิตรกรรมจนเห็นถึงรูปร่างโดยคร่าวของผลงานที่สมบูรณ์แล้ว ก็จะนำมาเพิ่มเติมในรายละเอียดที่อาจจะเพิ่มเติมให้ผลงานสมบูรณ์ยิ่งขึ้น หรือลดทอนและแก้ไของค์ประกอบบางอย่างที่ไม่เป็นไปตามสิ่งที่วางแผนไว้ เพื่อให้ผลงานที่ออกมาตรงกับเนื้อหาที่ตั้งใจไว้

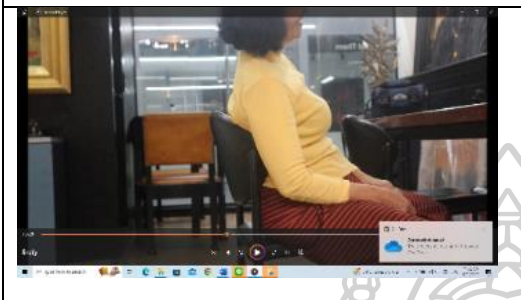
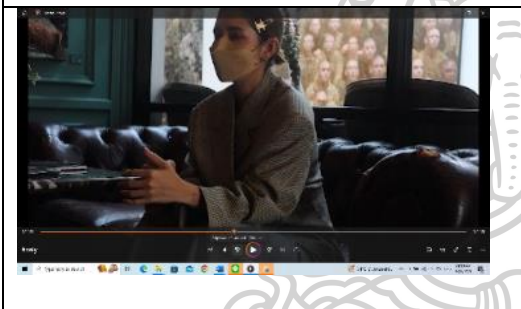
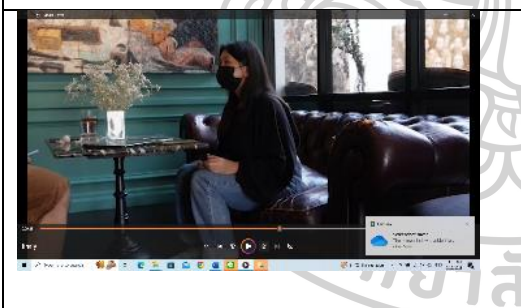
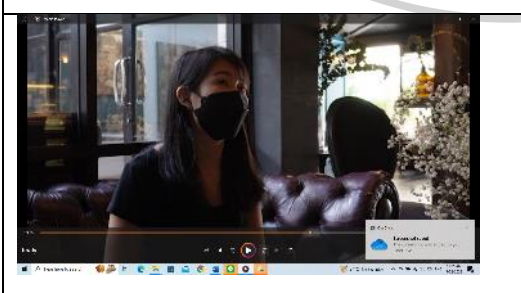
3.5.6 ขั้นตอนการสร้างผลงานวิดีโอบทสัมภาษณ์

นำข้อมูลวิดีโอที่ได้จากการลงพื้นที่และที่ได้จากการบันทึกต่อสร้างผลงานจิตรกรรม มาเรียบเรียงและตัดทอนเนื้อหาให้กระชับเพื่อให้สื่อสารสิ่งที่ต้องการได้อย่างตรงประเด็นและเข้าถึงได้ง่ายที่สุด

ตารางที่ 4 ตารางส่วนหนึ่งของบทสัมภาษณ์ในผลงานวิดีโอ

จากการบันทึกข้อมูลผ่านรูปแบบวิดีโอเพื่อสร้างเป็นภาพยนตร์เชิงสารคดี เป็นการบันทึกข้อมูลการพูดคุยถึงแนวคิดส่วนตัว ข้อมูลเบื้องต้นของภูมิหลังผู้ให้สัมภาษณ์ หน้าที่ความรับผิดชอบภายในพื้นที่ ความชอบส่วนตัวรสนิยมทางศิลปะของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยข้าพเจ้าได้หยิบยกข้อมูลบางส่วนของบทสัมภาษณ์มาจำแนกลงตารางอย่างง่ายเพื่อแสดงข้อมูลเบื้องต้นหลังบางส่วนของกระบวนการขับเคลื่อนในวงการศิลปะของประเทศไทย

	ส่วนหนึ่งของบทสัมภาษณ์
	<p>“พี่ไม่อยากให้งานศิลปะอยู่สูงเหมือนหอคอยงาช้าง อยากให้คนทั่วไปเข้าถึงได้ง่าย” คุณปั้ง fine art magazine</p>
	<p>“พี่ชอบศิลปะในยุค romantic เพราะเป็นยุคที่เริ่มต้นการ เปลี่ยนผ่านจากจิตรกรรมไปสู่ยุค modern art “ คุณจ๊อบ fine art magazine</p>
	<p>“การออกเกี่ยวกับ art work งานศิลปะต้องทำให้เรียบ และน้อยที่สุด เพราะต้องทำให้รูปงานศิลปะเด่น” คุณนอท fine art magazine</p>

	<p>“เรายอมเป็นเงาให้ศิลปินเด่น แต่ศิลปินจะไม่เด่นถ้าไม่มีเงา” คุณต๋อง fine art magazine</p>
	<p>“ป่าชอบงานศิลปะ ชอบดู ชอบอยู่กับงานศิลปะ อยู่กับงานศิลปะแล้วสบายใจ” ป้าศรี fine art magazine</p>
	<p>“พี่ชอบดอกกุหลาบ พยายามเอามาปลูกที่นี่ แต่ก็ไม่ค่อยได้ดูแล เพราะไม่มีเวลา” คุณชม Number1gallery</p>
	<p>“แนวศิลปะที่เคยชอบสมัยก่อนและตอนนี้ก็ยังชอบอยู่คือ impressionism ชอบมาตั้งแต่สมัยเรียนแล้ว” คุณนัท Number1gallery</p>
	<p>“ตั้งแต่มาทำงานที่นี่ก็ได้เรียนรู้และซาบซึ้งในงานศิลปะ” คุณดาว Number1gallery</p>

	<p>“ตอนไปปารีสเจอแกลลอรี่ี่จัดงานประติมากรรมกระต่ายขึ้น นี้ ขึ้นเล็กนิดเดียว เราก็นึกขึ้นมาได้วันที่ 5 ธันวาคม เราเลย อยากได้ของที่ระลึกถึงในหลวง เลยเข้าไปซื้อมา”</p> <p>คุณนำทอง numthong artspace</p>
	<p>“ที่ชอบเดินในพิพิธภัณฑ์ทางประวัติศาสตร์ เวลาไปต่างประเทศ สามารถเข้าไปเดินได้ทุกวัน”</p> <p>คุณนำทอง numthong artspace</p>

3.5.7. ขั้นตอนการติดตั้งผลงาน

การวางแผนในการติดตั้งผลงานเป็นขั้นตอนที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่จะกำหนดภาพรวมของ
การสื่อสารกับผู้ชม งานชุดนี้ใช้วิธีการติดตั้งตำแหน่งของผลงานและตำแหน่งของวิดีโอให้สอดคล้องกัน
และมีจัดแสงไฟให้ส่งเสริมกับเนื้อหาทางจิตรกรรมที่ต้องการสื่อสาร

3.6 ทักษะที่ใช้ในการสร้างสรรค์

การแสดงออกของศิลปะนิพนธ์ชุดนี้แบ่งเป็นสองส่วนคือ

- ส่วนของภาษาทางจิตรกรรม

- ส่วนของภาษาทางภาพยนตร์

3.6.1 ส่วนของภาษาทางจิตรกรรม

ภาษาทางจิตรกรรมมีองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ดังต่อไปนี้

1.เส้น มีการใช้เส้นอย่างหลากหลายในผลงานชุดนี้ ในงานบางชุดก็ใช้เส้นที่มีการจัดวางอย่าง
เป็นระเบียบเพื่อให้เข้ากับเนื้อหาที่ต้องการแสดงออกมา ในขณะที่งานบางชิ้นก็ใช้เส้นที่มีความ
เคลื่อนไหวน่าสายตาแสดงลักษณะของเนื้อหาที่ต้องการสื่อสาร งานบางชุดก็มีการใช้เส้นอย่างประณีต
เพื่อแสดงลักษณะเฉพาะของเนื้อหาที่ต้องการแสดงออก

2. รูปทรง งานชุดนี้ใช้รูปทรงที่หลากหลายเช่นกัน โดยใช้รูปทรงของคนเป็นหลักในการแสดงผลงาน แต่รูปทรงที่แสดงออกมามีลักษณะต่างกันในทุกภาพ บางภาพใช้รูปทรงของคนที่ใหญ่ บางภาพก็ใช้รูปทรงของคนขนาดเล็ก บางภาพก็ประกอบไปด้วยรูปทรงเรขาคณิตเป็นหลัก แต่บางภาพก็เป็นรูปทรงไร้รูปร่างประกอบกัน

3. น้ำหนัก การให้น้ำหนักของภาพจิตรกรรมก็มีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย บางภาพก็ประกอบไปด้วยน้ำหนักที่เข้มทั้งภาพใช้ในการแสดงอารมณ์ที่ชิงชังของเนื้อหา บางภาพก็ใช้น้ำหนักเทาๆกลางๆแสดงความนุ่มนวลของเนื้อหา หรือบางภาพก็เป็นการตัดกันของน้ำหนักเพื่อกำหนดซึ่งเนื้อหาที่อยู่ภายใน

4. สี ในการใช้สีของงานจิตรกรรมชุดนี้ เรียกได้ว่าเป็นหัวใจหลักของการแสดง ออกอย่างหนึ่ง ภาพรวมของโทนสีที่ปรากฏในแต่ละภาพล้วนแต่ส่งผลต่อข้อความที่ภาพนั้นๆต้องการกล่าวถึง ในภาพชุดนี้ประกอบขึ้นด้วยภาพแต่ละภาพที่เป็นตัวแทนของข้อความของผู้คนภายในพื้นที่ศิลปะแต่ละคน การใช้ชุดสีที่ปรากฏจึงเป็นตัวแทนของตัวตนผู้คนที่หยิบยกขึ้นมา สีที่ปรากฏในผู้คนในพื้นที่หนึ่งชุด จึงจะเป็นตัวแทนของสีสันของพื้นที่นั้นๆเอง

5. พื้นที่ว่าง ภาพจิตรกรรมทั้งหมดมีการให้สัดส่วนของพื้นที่ว่างต่างกันไปในแต่ละภาพ ใช้พื้นที่ว่างในแต่ละภาพที่แสดงความหนักเบาของเนื้อหาภายในภาพ

3.6.2 ส่วนของภาษาทางภาพยนตร์เชิงสารคดี

ส่วนของภาษาทางภาพยนตร์ประกอบไปด้วยทัศนภาพเคลื่อนไหว, เสียง และเวลาในภาพ

1. ภาพเคลื่อนไหว ประกอบย่อยไปอีกทั้งโทนสี และมุมมองประกอบ ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้ถึงเรื่องราวที่ต้องการสื่อสารออกมา ซึ่งการใช้โทนสีและองค์ประกอบนั้น มาจากสีสันและองค์ประกอบภายในของพื้นที่ ที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ โดยจะเน้นไปถึงการถ่ายบรรยากาศรอบตัวขณะที่สัมภาษณ์อยู่ในพื้นที่ รวมทั้งภาพของบุคคลดังกล่าวที่จะนำมาเพียงแค่บางส่วนของกายภาพ หลีกเลียงที่จะนำเสนอใบหน้าของบุคคล เพื่อให้ใบหน้าของบุคคลปรากฏในงานจิตรกรรมเป็นหลัก

2. เสียง ในงานชุดนี้จะเป็นการนำเสียงที่เข้าไปสัมภาษณ์ออกมาจัดเรียงและนำเสนอสู่ข้อความที่ต้องการ โดยจะมีเสียงบรรยากาศของสถานที่ เป็นพื้นหลังของเสียงทั้งหมดอยู่ด้วย

3. เวลา การใช้เวลาในผลงานชุดนี้จะใช้ขอบเขตของบทสัมภาษณ์สุดท้ายที่ปรากฏออกมาชุดหนึ่งความยาวไม่เกิน สี่นาที เพราะจากการสำรวจไปถึงระยะเวลาของการรับรู้สื่อทางภาพเคลื่อนไหว

ของผู้คนในปัจจุบันแล้วนั้น ระยะเวลาโดยเฉลี่ยในการรับชมของผู้คนจะมีระยะเวลาประมาณสามนาทีถึงห้านาที หากมากเกินไปจะทำให้เกินค่าเฉลี่ยในการชมของผู้คน แต่หากน้อยไปกว่านี้สารที่ผลงานต้องการจะแสดงออกมาก็จะไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

3.7 วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน

1. อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการสร้างผลงานได้แก่

- กล้องดิจิทัลเพื่อบันทึกภาพ
- เครื่องบันทึกเสียง
- ขาดังกล้อง
- สมุดและดินสอสำหรับจดข้อมูลในการสัมภาษณ์

2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมได้แก่

- เฟรมผ้าใบ
- สีอะคริลิก
- สีน้ำมัน
- ดินสอ EE
- ฟู่กัน

3. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างผลงานวิดีโอได้แก่

- คอมพิวเตอร์
- โปรแกรม adobe premiere pro สำหรับตัดต่อวิดีโอ
- โปรแกรม adobe encoder สำหรับ render วิดีโอ

ภาพที่ 7 ภาพอุปกรณ์ที่ใช้เป็นหลักในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ประกอบด้วยกล้องดิจิทัลและขาตั้งกล้อง
ที่มา ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 8 ภาพบรรยากาศจากการลงพื้นที่ Numthong Art Space

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

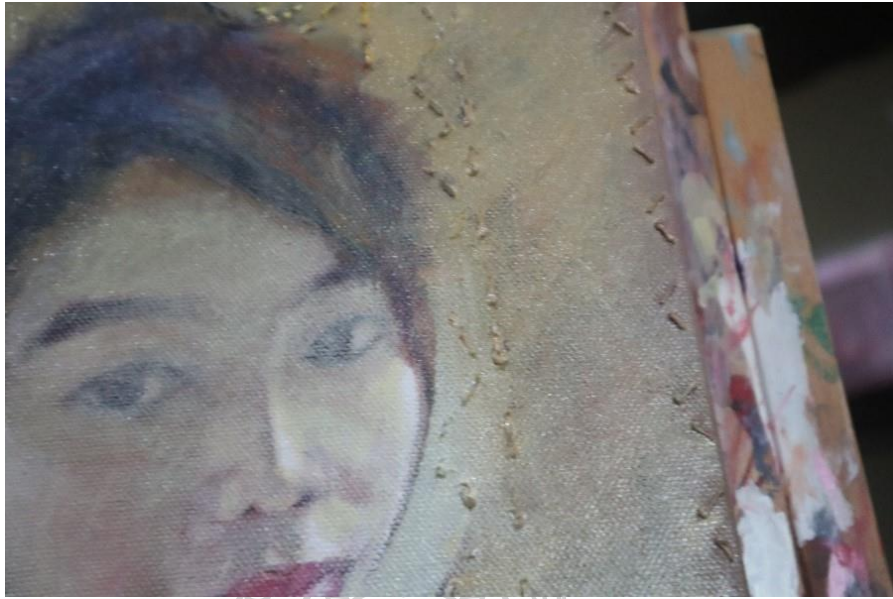
ภาพที่ 9 ภาพบรรยากาศจากการลงพื้นที่ Matdot Art center

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 10 ภาพบรรยากาศจากการลงพื้นที่ Number1gallery

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

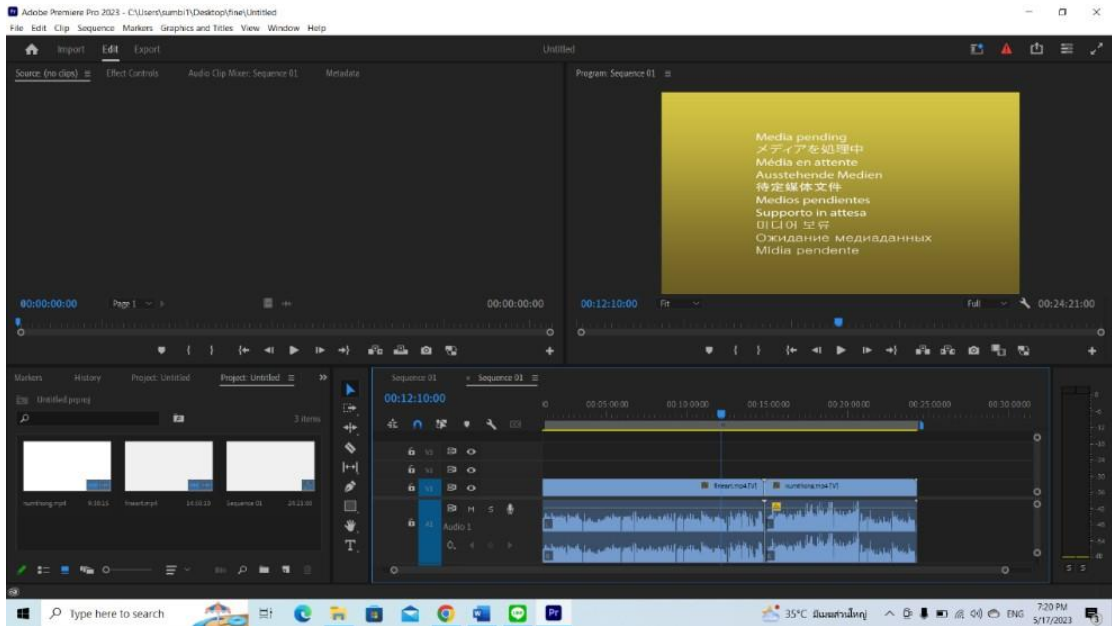
ภาพที่ 11 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมตามกระบวนการที่วางแผนไว้

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 12 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์จิตรกรรมผลงานตามกระบวนการที่วางแผนไว้

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 13 ภาพขั้นตอนการเรียงเรียงข้อมูลวิดีโอที่ได้รับ นำมาร้อยเรียงเข้าด้วยกันให้ได้เนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

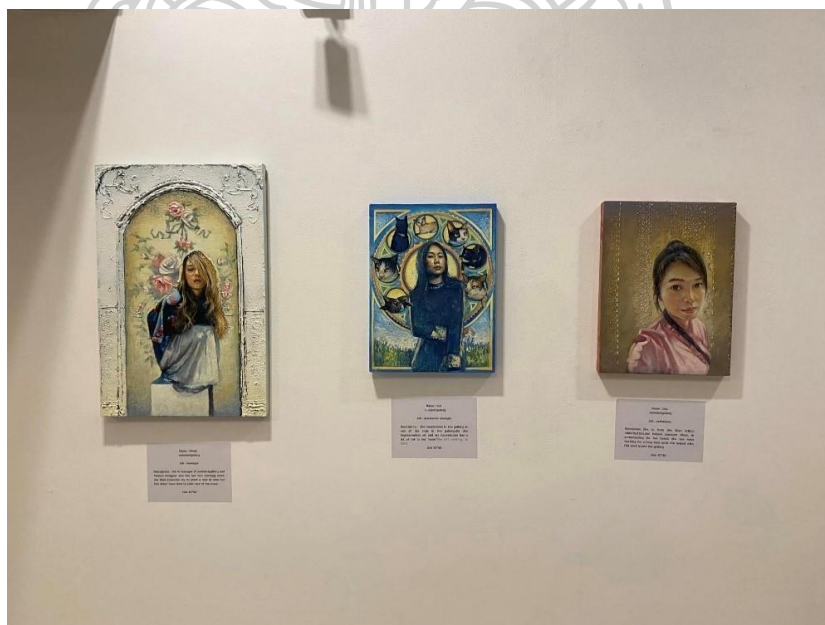
ภาพที่ 14 ภาพการแสดงผลงานวิดีโอ

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 15 ภาพการติดตั้งผลงานจิตรกรรมภาพเหมือนบุคคล จากพื้นที่ของMatdot Art center ภายในพื้นที่ Art4C, Gallery and Creative Learning Space

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 16 ภาพการติดตั้งผลงานจิตรกรรมภาพเหมือนบุคคล จากพื้นที่ของ Number1galleryภายในพื้นที่ Art4C, Gallery and Creative Learning Space

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 17 ภาพการติดตั้งผลงานจิตรกรรมภาพเหมือนบุคคล จากพื้นที่ของNumthong Art spaceภายในพื้นที่ Art4C, Gallery and Creative Learning Space

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

บทที่ 4

การพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

4.1 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1

การสร้างผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 เป็นช่วงเริ่มต้นของการศึกษาและค้นคว้า โดยในระยะแรกนี้ เป็นการทดลองในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยการใช้วิธีเก็บข้อมูลจากการลงพื้นที่ เริ่มต้นด้วยการลงพื้นที่ในสถานีรถไฟหัวลำโพงเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากพื้นที่นำกลับมาสร้างเป็นผลงานศิลปะ เป็นหนึ่งในโครงการที่สร้างขึ้นด้วยสถานะการณ์ในขณะนั้น ที่ทางภาครัฐ มีนโยบายที่จะปิดสถานีรถไฟกรุงเทพฯ(หัวลำโพง) และให้รถไฟวิ่งมาสุดสายแค่สถานีกลางบางซื่อ ที่สร้างขึ้นใหม่แทน สถานีกลางบางซื่อแม้ว่าจะใหญ่โตกว่า แต่การคมนาคมและทำเลก็ยังไม่ตอบโจทย์ต่อคนชนชั้นแรงงานที่ต้องสัญจรด้วยรถไฟมาทำงานในตัวเมือง การปิดสถานีรถไฟหัวลำโพงนั้นกระทบต่อชนชั้นแรงงานจำนวนมาก ถ้าหากรัฐต้องการจะเปลี่ยนหัวลำโพงเป็นโรงแรมหรือสิ่งหรูหราอื่นๆ คงจะเป็นการแสดงออกว่ารัฐก็ไม่ได้เห็นหัวประชาชนชนชั้นแรงงานเท่าใดนัก

สิ่งที่ได้รับจากการลงพื้นที่ในสถานีรถไฟหัวลำโพงนั้น คือการเห็นผู้คนชนชั้นแรงงานจำนวนมากที่เดินทางเข้าและออกอยู่ภายในสถานี เห็นถึงโครงสร้างทางประวัติศาสตร์ที่รองรับการเดินทางของผู้คนอย่างหลากหลาย ผู้คนที่ใช้รถไฟในการเดินทางส่วนมากแล้วมีรายได้ต่ำ รวมถึงข้าพเจ้าในสมัยที่ยังเรียนอยู่ปริญญาตรีด้วย การเดินทางไปกลับของข้าพเจ้าที่เข้ามาเรียนมหาวิทยาลัยศิลปากรวังท่าพระนั้น ใช้วิธีการนั่งรถไฟจากสถานีดอนเมืองมาลงที่สถานีหัวลำโพง และต่อรถเมล์เข้าไปที่มหาวิทยาลัยเป็นหลัก จากข้อมูลที่ได้รับ จะเห็นได้ว่า หัวลำโพงเป็นสถานที่สำคัญสำหรับ “คน” ชนชั้นกรรมาชีพ และการลงพื้นที่ ได้สังเกตเห็นรูปภาพขนาดใหญ่ของบุคคลหนึ่งตั้งอยู่ใจกลางของหัวลำโพงเหนือหัวของประตูทางเดิน รูปนั้นคือพระบรมฉายาลักษณ์ของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งท่านมีพระมหากรุณาธิคุณต่อผู้คนในกรุงเทพฯเป็นอย่างยิ่งในการสร้างสถานีรถไฟนี้ขึ้นมาเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน แต่ในปัจจุบัน รัฐกลับจะยึดมรดกนี้ที่ท่านสร้างไว้เพื่อประชาชนมาใช้เพื่อหาผลประโยชน์เข้าตัวเอง งานชุดนี้จึงหยิบยืมเทคนิคและวิธีการในการสร้างรูปภาพจิตรกรรมพระบรมฉายาลักษณ์ท่าน มานำเสนอเหล่าบุคคลชนชั้นแรงงาน ที่กำลังทำงานอยู่ภายในสถานีรถไฟเพื่อสานต่อเจตนารมณ์ของท่าน ใช้รูปแบบการนำเสนอแบบกรอบรูปที่ดูหรูหราให้คล้ายกัน ใช้ชุดสีและ

วิธีการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมให้ใกล้เคียงกันกับต้นแบบ เพื่อยกสถานะของชนชั้นแรงงานที่ทำงานอยู่ในสถานีรถไฟ ให้เห็นคุณค่าของตัวตนและความสำคัญของพวกเขาเหล่านี้

งานชุดนี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลในการสร้างสรรค์งานศิลปะ และเป็น การทดลองนำข้อมูลที่ได้รับมากำหนดวิธีการรวมไปถึงกำหนดรูปแบบในการแสดงออกทางศิลปะ โดย ลักษณะของการเก็บข้อมูลในพื้นที่ เริ่มมีลักษณะของการสังเกตบริบทของผู้คนในพื้นที่เพื่อเชื่อมโยง ระหว่างพื้นที่และคนของซึ่งจะพัฒนาต่อมาในงานชุดต่อไป

ภาพที่ 18 ภาพผลงานชุด “คนทำงานในหัวลำโพง”(3 ภาพทางซ้าย) และภาพข้อมูลต้นแบบ(ภาพทางขวา)

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

วิเคราะห์ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1

ผลงานชุดนี้เป็นจุดเริ่มต้นของเส้นทางการทำงานศิลปะนิพนธ์ เป็นจุดเริ่มต้นของความสนใจ ในวิธีการลงพื้นที่เพื่อหาข้อมูลและประเด็นมาสร้างสรรค์ผลงาน การลงพื้นที่ทำให้ได้พบผู้คนมากมาย พบวิถีชีวิตของผู้คนภายในหัวลำโพง การสร้างผลงานชุดนี้จึงเริ่มต้นจากการเข้าไปในพื้นที่และนำ ข้อมูลจากพื้นที่มาเป็นทั้งกระบวนการและรูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงาน ผลลัพธ์ของงานชุดนี้จึง เป็นเสียงสะท้อนต่อความจริงบางอย่างที่อยู่ภายในพื้นที่เฉพาะที่เป็นแหล่งตั้งต้นของข้อมูลศึกษา งาน ชุดนี้นำความจริงที่ได้รับมาเรียบเรียงใหม่เป็นงานจิตรกรรมชุดนี้ ให้ผู้ชมได้เห็นคนตัวเล็กๆที่ทำงาน

ภายในพื้นที่ด้วยมุมมองของจิตรกรรมและรูปแบบกรอบที่ใช้ยกย่องคนชั้นสูงที่ตั้งอยู่ภายในพื้นที่หัวลำโพง งานชุดนี้ริเริ่มการเล่าเรื่องของพื้นที่ด้วยเรื่องราวของคนที่อยู่ภายใน และใช้วิธีการแสดงออกด้วยข้อมูลที่ได้รับมา ซึ่งทั้งหมดนี้ข้าพเจ้าสนใจในรูปแบบวิธีการสืบค้นข้อมูลจึงนำมาใช้ต่อยอดในผลงานถัดไปให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.2 การสร้างผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

การสร้างผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 นี้ มุ่งเน้นไปที่การลงพื้นที่เพื่อสำรวจข้อมูลของผู้คนมากขึ้น โดยตั้งเป้าหมายไว้ว่าเป็นบุคคลชนชั้นแรงงานที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ที่มีความสนใจในงานศิลปะ ซึ่งในชีวิตประจำวันของพวกเขาเหล่านี้ ล้วนแล้วแต่ห่างไกลและไม่เกี่ยวเนื่องใดนักต่อการกำหนดคุณค่าความงามทางทัศนศิลป์ การเก็บข้อมูลจึงเริ่มต้นด้วยคำถามว่า “ถ้าหากผู้ให้ข้อมูลต้องการจิตรกรรมภาพเหมือนตนเองหนึ่งภาพ ต้องการภาพในการแสดงออกรูปแบบไหนที่จะสะท้อนตัวตนของท่านได้ดีที่สุด” ซึ่งบุคคลที่เข้าร่วมเหล่านี้ แม้จะชื่นชอบในผลงานศิลปะ แต่ก็คงห่างไกลที่จะมีผลงานศิลปะไว้ครอบครอง และยิ่งห่างไกลกว่าที่จะมีจิตรกรรมภาพเหมือนตนเองในลักษณะที่ตรงกับความต้องการของตน

งานชุดนี้จึงเป็นผลจากเก็บข้อมูลจากผู้คนในพื้นที่เพื่อนำสิ่งที่ได้จากผู้คนนั้นๆ แปรเปลี่ยนออกมาเป็นการแสดงออกทางศิลปะ โดยการใช้การสัมภาษณ์เพื่อพูดคุย ถึงความชอบในผลงานศิลปะของตนและจะนำข้อมูลที่ได้กลับมาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยเทคนิคและวิธีการแสดงออกที่นำมาจากข้อมูลที่ได้รับ เพื่อให้ตัวงานศิลปะ สะท้อนถึงตัวข้อมูลของผู้คนในพื้นที่ สะท้อนถึงรสนิยม ข้อคิดเห็น และประสบการณ์ของตน ที่มีต่อศิลปะ และในขณะที่ให้สัมภาษณ์ ก็จะบันทึกเสียงไว้เพื่อนำมาเรียบเรียงใหม่ และแสดงประกอบกับภาพจิตรกรรมของบุคคลนั้นๆ ให้เสียงของผู้คนเหล่านี้ ได้ถูกรับรู้ภายในสภาพแวดล้อมของวงการศิลปะบ้าง ในท้ายที่สุดผลงานทุกชิ้นได้นำกลับไปมอบให้บุคคลที่เป็นต้นแบบทุกคน เพื่อเป็นของตอบแทนที่เข้าร่วมกิจกรรม และจะได้มีผลงานศิลปะภาพเหมือนตนเองไว้ที่บ้าน ตามที่ปรารถนา

ตารางผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

ตารางที่ 5 ผลงานชุดภาพแทนบุคคลในกรุงเทพฯ

ภาพจิตรกรรม	เจ้าของภาพ	เรื่องราว
	<p>คุณโย/แรงงาน ในกองถ่าย</p>	<p>แรงงานในกองถ่าย อยากได้ภาพแนวเหมือนจริง ที่เป็นรูปของการทำงานใน กองถ่ายที่ตนเองทำงานอยู่ และอยากให้มีสีสันเฉพาะ รูปตนเองให้ดูตนเองเป็นฮีโร่</p>
	<p>คุณเบิร์ด/เปิด ร้านกาแฟ</p>	<p>อยากได้ภาพตัวเองที่ดูเท่ และอยากได้ภาพที่ดูเป็น uni-sex อยากได้พื้นหลัง เป็นดอกไม้เยอะๆ</p>
	<p>ครูน้อง/ครู ผู้ช่วยโรงเรียน อนุบาล</p>	<p>อยากได้รูปตนเองในมุมมอง ที่ดูสวยและสาวกว่าตัวจริง และอยากมีผมลอนยาว อยากได้ภาพที่ดูรวยหรูหรา พื้นหลังอยากได้ท้องฟ้าสีสัน สวยๆ</p>

	<p>คุณมิว/part timeถ่าย เอกสาร</p>	<p>อยากได้รูปตนเองที่ไป ท่องเที่ยวมา เพราะปัจจุบัน ทำงานหาเงินไม่ได้ไปเที่ยว เลย และอยากได้สีสันสดใส ตามความชอบของตนเอง</p>
	<p>คุณเก่ง/ร้าน กาแฟ</p>	<p>ด้วยความที่ต้องอยู่กับกาแฟ ทั้งวัน และมีความภูมิใจใน การทำงานของตนเองเป็น อย่างมาก จึงได้เลือกภาพ ตอนชงกาแฟขายที่เป็นกิจ วัตรประจำวัน และใช้กาแฟ เป็นสื่อในการสร้างสรรค์ ภาพจิตรกรรมตาม ความชอบกาแฟของแบบ</p>
	<p>คุณเกมส์/ พนักงานขาย ร้านมอเตอร์ ไซด์</p>	<p>อยากได้รูปตนเองใส่ชุดที่ดูมี ภูมิฐาน ดูมรฐานะ และใช้ แสงในภาพและภาพ จิตรกรรมด้วยเทคนิคที่ ส่งเสริมความสุขุมด้วย เทคนิคจิตรกรรมแบบ ตะวันตก</p>

		คุณนิค/ร้านน้ำ ป่นริมทาง	ชอบภาพที่เป็นตัวการ์ตูน ตาโตน่ารักๆ ภาพพื้นหลัง นำมาจากสถานที่ท่องเที่ยว ที่ชอบไปเที่ยว เพราะทุกวัน ต้องขายน้ำป่นไม่ค่อยได้มี โอกาสไปเที่ยวที่ไหน
---	--	-----------------------------	--

วิเคราะห์ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

ผลงานชุดนี้ได้เพิ่มวิธีการลงพื้นที่ในการหาข้อมูลเป็นการเจาะลึกไปถึงผู้คนภายในพื้นที่มากขึ้น เป็นการทดลองเพื่อใช้วิธีการในการหาข้อมูลเพื่อนำข้อมูลนั้นมาสร้างสรรค์ผลงาน ข้อมูลที่ได้เป็นเรื่องราวของชนชั้นแรงงานในสังคมที่สนใจและชื่นชอบในงานศิลปะ เป็นข้อมูลเรื่องราวความชอบรสนิยมส่วนตัว และความเห็นต่องานศิลปะ เป็นชุดข้อมูลที่พวกเขาเหล่านี้ไม่ได้นำมาออกมาพูดคุยต่อสาธารณะเท่าใดนัก การแปลงข้อมูลที่ได้รับเหล่านี้ออกมาเป็นภาพจิตรกรรมเหมือนบุคคล และเสียงที่ได้รับจากการเข้าไปสัมภาษณ์ คงจะเป็นเหมือนการขยายเสียงกระซิบของคนตัวเล็กๆ ให้ออกมาเป็นผลงานศิลปะชุดหนึ่ง แต่งานชุดนี้เนื่องจากความกว้างของพื้นที่ มีขนาดกว้างเกินไป และบุคคลที่เจาะเข้าไปเก็บข้อมูลก็หลากหลายเกินไป จนชุดข้อมูลสุดท้ายที่แปลงออกมาเป็นผลงานศิลปะมีทิศทางที่กระจัดกระจายสูง ผลงานชุดนี้จึงมีผลลัพธ์ไม่ตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ในผลงานชุดต่อไปจึงมีการตั้งเป้าหมายของกลุ่มข้อมูลในลักษณะของพื้นที่และผู้คนให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

4.3 การสร้างผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในช่วงนี้ ได้พัฒนามาจากผลงานสองชุดก่อนหน้าที่กล่าวมาข้างต้นตามลำดับ โดยเริ่มต้นมาจากการใช้วิธีการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้รับมาแปลงเป็นผลงานศิลปะ เพื่อให้ผลงานที่ปรากฏสะท้อนถึงเนื้อหาของชุดข้อมูลที่ได้รับมา แหล่งข้อมูลที่ต้องการค้นคว้า เป็นข้อมูลจากผู้คนที่อยู่ในพื้นที่ค้นคว้า เพื่อสะท้อนถึงพื้นที่ผ่านตัวของผู้ที่หยิบยกมา เมื่อมาถึงผลงานในระยะต่อมา ต้องการเจาะจงพื้นที่ให้แคบลง เพื่อมุ่งเป้าหมายของข้อมูลที่ต้องการจะได้รับ พื้นที่หนึ่งที่เป็นที่น่าสนใจในการสำรวจ คือพื้นที่ของแกลอรีแสดงงานศิลปะ

ในพื้นที่นี้เป็นพื้นที่สำคัญที่มีส่วนในการเชื่อมต่อผลงานศิลปะต่อผู้คน ภายในพื้นที่ประกอบไปด้วยผู้คนจำนวนหนึ่งทำหน้าที่เคลื่อนไหวอยู่ หลายคนในนี้แม้ว่าจะอยู่ใกล้ชิดกับผลงานศิลปะ คอยทำงานที่อยู่เบื้องหลังศิลปิน แต่หลายคนก็ไม่มีโอกาสที่จะได้ครอบครองผลงานศิลปะที่ตนเองชอบเท่าใดนัก งานชุดนี้จึงออกแบบเพื่อเข้าไปสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลเรื่องราวและตัวตนของผู้ที่อยู่เบื้องหลังเหล่านี้ ให้แสดงออกมาเป็นผลงานศิลปะ ให้สิ่งที่แสดงออกมาเป็นตัวตนผู้คนที่ทำงานอยู่เบื้องหลัง และตัวตนเหล่านี้ประกอบกันเป็นลักษณะของพื้นที่

งานชุดนี้ได้ลงพื้นที่เพื่อเข้าไปเก็บข้อมูลของผู้คนที่ทำงานอยู่ภายใน Old town gallery bkk ซึ่งเป็นพื้นที่ศิลปะเล็กๆใจกลางเมือง ภายในประกอบไปด้วยผู้คนสามคนทำงานเบื้องหลังอยู่ คุณอ้อย เจ้าของกิจการ คุณอ้อ ผู้จัดการ และ คุณอานาจ ผู้ช่วยคุณอ้อย เมื่อสัมภาษณ์แล้วได้นำผลงานทั้ง วิดีโอและภาพจิตรกรรม มาจัดแสดงในพื้นที่ Old town gallery bkk ในนิทรรศการกลุ่มชื่อ mid-nine เดือนมีนาคม

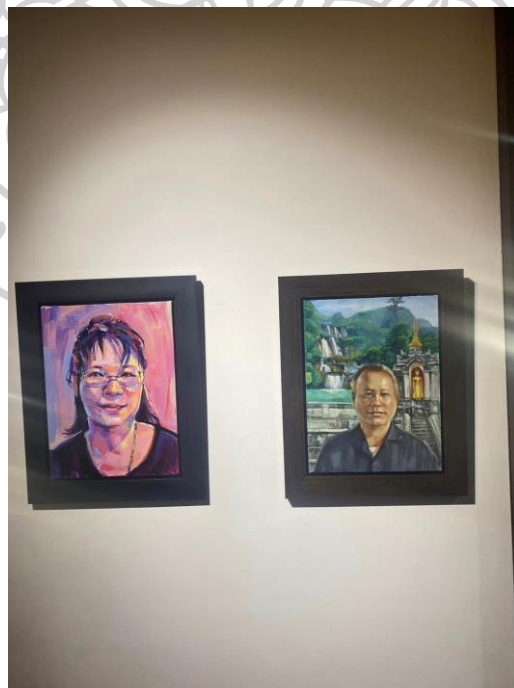
ภาพที่ 19 บรรยากาศการลงพื้นที่เก็บข้อมูล Oldtown gallery BKK

ทีมา ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 20 ภาพการจัดแสดงงานชุด “portrait of Oldtown gallery BKK”

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 21 จิตรกรรมภาพคนในพื้นที่ Oldtown gallery BKK

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

ตารางผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3

ตารางที่ 6 ตารางผลงานชุด Portrait of oldtown gallery bkk

ภาพจิตรกรรม	เจ้าของภาพ	ข้อมูลภาพ
	คุณอ้อย/เจ้าของ oldtown gallery bkk	คุณอ้อยเป็นนักธุรกิจอยู่อเมริกา เปิดแกลลอรีขึ้นมาเพราะธุรกิจ น้องสาวต้องเปิดหน้าร้านแต่ไม่ เหมาะ ตนเองจึงเสนอที่จะเปิด แกลลอรี จากการที่ลูกสาวเรียน ศิลปะอยู่ที่อเมริกาทำให้เกิด ความชื่นชอบในศิลปะ คุณอ้อย ชอบสีโทนม่วงและที่แปรงแบบ หยาบและรวดเร็ว
	คุณอำนาจ/พนักงานที่ ดูแลเรื่องต่างๆภายใน พื้นที่	คุณอำนาจเป็นผู้ช่วยคุณอ้อย พอมาทำงานที่นี่ก็ได้พบศิลปะที่ หลากหลาย แต่ชอบภาพแนววัด เก่าๆเป็นพิเศษ ชอบภาพเหมือน จริงที่ดูง่าย ๆ ชอบไปเที่ยววัด และวัดตามต่างจังหวัด

วิเคราะห์ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3

ผลงานชุดนี้พัฒนามาจากผลงานชุดก่อนหน้าโดยยังคงรักษาวิธีการเก็บข้อมูลแบบผลงานชุดก่อนหน้าไว้ แต่แก้ไขเรื่องความกระจายของข้อมูล โดยเลือกที่จะเจาะจงไปที่พื้นที่แสดงผลงานศิลปะ เลือกคนที่ทำงานภายในพื้นที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของข้อมูลที่ต้องการ เนื้อหาของข้อมูลที่ได้ยังคงเป็นเรื่องราวส่วนตัวและรสนิยมทางศิลปะ แต่เปลี่ยนจากคนทำงานทั่วไปที่อยู่ห่างไกลกับศิลปะ เป็นคนทำงานที่เรียกได้ว่าใกล้ชิดกับศิลปะมากที่สุดกลุ่มหนึ่ง หลายคนในนี้แม้ว่าจะทำงานใกล้ชิดกับ

ศิลปะ แต่ก็เหมือนอยู่ห่างไกลกับการครอบครองผลงานศิลปะสักชิ้นหนึ่ง ในขณะที่เดียวกันเมื่อจะ ข้อมูลของผู้คนภายในพื้นที่แสดงงานศิลปะแห่งหนึ่ง นอกจากจะขยายเรื่องราวของคนเหล่านี้ให้ออกมาเป็นผลงานศิลปะ เมื่อนำข้อมูลมาประกอบกันก็จะเป็นการแสดงตัวตนของลักษณะพื้นที่ ออกมาอีกด้วย และเมื่อได้ข้อมูลออกมาก็นำกลับไปแสดงในพื้นที่ของข้อมูลนั้นแทน ผลงานชุดนี้จึง เป็นเหมือนบันทึกที่บอกเล่าเรื่องราวความเป็นมาและลักษณะจำเพาะของพื้นที่ที่แสดงงาน บอกเล่าด้วย ผู้คนที่ทำงานอยู่ภายใน ผลงานที่ปรากฏออกมาเป็นข้อมูลจำเพาะของพื้นที่หนึ่ง จัดแสดงคู่กับวิดีโอที่ เจ้าของภาพเล่าเรื่องราวของตนเอง และเสริมด้วยตำแหน่งในการจัดแสดงที่อยู่กึ่งกลางของพื้นที่ ใช้ แสงไฟที่เน้นความมืดและสว่าง ผลงานชุดนี้จึงเป็นเหมือนการนำเรื่องราวเบื้องหลังของพื้นที่มา เปิดเผยภายในใจกลางของพื้นที่นั้นๆเอง ผลงานชุดนี้พัฒนามาใกล้เคียงกับผลงานวิทยานิพนธ์ แต่ เนื่องจากข้อมูลที่ได้รับค่อนข้างเล็กและแคบเกินไป จึงพัฒนาขึ้นในลำดับต่อไปเป็นผลงานวิทยานิพนธ์

4.4 ผลงานวิทยานิพนธ์

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ได้พัฒนามาจากผลงานชุดที่ผ่านมา ที่นำข้อมูล ของพื้นที่ ที่จัดแสดงงานศิลปะ ออกมาเป็นผลงานศิลปะ ในผลงานชุดนี้จึงต้องการเคลื่อนไหวประเด็น ดังกล่าวให้มีน้ำหนักและน้ำหนักมากขึ้น ด้วยการติดต่อเพื่อขอลงพื้นที่ภายในพื้นที่แสดงศิลปะชั้นนำ หลายแห่งภายในพื้นที่กรุงเทพฯ เพื่อเจาะลึกลงไปภายในพื้นที่ที่มีประวัติในการดำเนินงานศิลปะมา อย่างยาวนาน การแปรเปลี่ยนข้อมูลของพื้นที่ทางศิลปะเหล่านี้ให้ออกมาเป็นผลงานศิลปะ นอกจาก จะได้ตอบแทนบุคลากรที่ทำงานอยู่เบื้องหลังผลงานศิลปะแล้ว ก็คงจะแสดงถึงตัวตนและเรื่องราวของ พื้นที่ทางศิลปะนั้นๆให้ออกมาเป็นรูปธรรม ชุดข้อมูลที่ต้องการประกอบไปด้วยเรื่องราวความเป็นมา ของแต่ละบุคคล หน้าที่ในพื้นที่ และลักษณะความชอบรสนิยมส่วนตัวทางศิลปะ เหมือนกับผลงานชุด ก่อนหน้า แต่ได้เพิ่มเติมอีกหนึ่งคำถามคือ ภาพที่อยากได้ต้องการขนาดภาพเท่าไร มีให้เลือกสาม ขนาดคือเล็กกลางใหญ่ เป็นข้อมูลเสริมเพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ประเมินความต้องการและขนาดของ ภาพตนเองที่ต้องการอีกด้วย โดยพื้นที่ทางศิลปะที่ตอบรับและให้ความช่วยเหลือในการเข้าไปลงพื้นที่ ได้แก่

-Matdot art center

-Number1gallery

-Numthong art space

ตารางผลงานวิทยานิพนธ์ในส่วนของงานจิตรกรรม

ตารางที่ 7 ตารางผลงานชุด Portrait of art space

ภาพจิตรกรรม	เจ้าของภาพ	ข้อมูลภาพ
	<p>คุณป๊ิง Matdot art center</p>	<p>เธอจบการศึกษาจากคณะ โบราณคดี มหาวิทยาลัย ศิลปากร เธอเป็นนักเขียนของ นิตยสาร Fine art magazine มาก่อน ในขณะที่เป็นนักเขียน มักจะใช้ภาษาและการนำเสนอ ที่เข้าใจง่ายให้คนทั่วไปเข้าใจ ง่าย ให้งานศิลปะเป็นสิ่งที่จับ ต้องได้ เข้าใจง่ายแก่คนทั่วไป พอทางนิตยสารเปิดพื้นที่แสดง งานภายในพื้นที่สำนักพิมพ์ เธอก็มาเป็นผู้จัดการของพื้นที่ เธอต้องประสานงานกับผู้คน มากมายที่เข้ามาติดต่อในพื้นที่ เธอเลือกภาพเหมือนตนเอง ขนาดเล็ก</p>
	<p>คุณจ๊อบ Matdot art center</p>	<p>เขาจบการศึกษาจากคณะ โบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร เขาเป็นนักเขียนและบรรณาธิการ ของนิตยสาร เขาชอบอ่านหนังสือ มากกว่าการพบเจอกับผู้คน เขา ชอบผลงานในยุคโรแมนติก เพราะ เป็นยุคที่เริ่มเปลี่ยนผ่านจากศิลปะ แบบเดิมๆมาเป็นศิลปะสมัยใหม่ เขาเลือกภาพเหมือนตนเองใน ขนาดใหญ่</p>

ภาพจิตรกรรม	เจ้าของภาพ	ข้อมูลภาพ
	<p>คุณน็อต Matdot art center</p>	<p>เขาจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยบูรพาเขาเป็นart director และช่างภาพประจำนิตยสารและพื้นที่ศิลปะนี้ เขาชอบผลงานจิตรกรรมของศิลปินไทยชื่อ อาจารย์จักรพันธ์ โปยกฤต ที่มีสีสันปละผีแปร่งที่นุ่มนวล และมีความเป็นไทยผสมกับความเป็นตะวันตกอย่างลงตัว เขาชอบถ่ายภาพในเวลาว่าง เขาเลือกภาพเหมือนตนเองในขนาดเล็ก</p>
	<p>คุณตรองMatdot art center</p>	<p>เขาจบการศึกษาปริญญาโทในภาควิชาจิตรกรรม ศิลปากร และจบปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภาควิชาจิตรกรรมเช่นกัน ตอนนี้เขาหยุดพักการทำงานจิตรกรรมของตน มาทำงานเป็นนักเขียนภายในสถานที่นี้ เขาถอยออกมาเป็นเบื้องหลังเพื่อทำงานเป็นเงาของศิลปิน เขาชอบงานจิตรกรรมแบบตะวันตกเช่น John Singer Sargent เขาเลือกภาพเหมือนตนเองในขนาดเล็ก</p>

ภาพจิตรกรรม	เจ้าของภาพ	ข้อมูลภาพ
	<p>คุณป้าศรี Matdot art center</p>	<p>ป้าศรีเป็นแม่บ้านคอยดูแลความเรียบร้อยภายในพื้นที่ เธออาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ราวกับบ้านของตนเอง เธอชอบต้นไม้และธรรมชาติ เธอมักจะนำต้นไม้ที่เธอชอบมาปลูกภายในพื้นที่ วันหยุดเธอมักจะไปเที่ยวไหว้พระและชมธรรมชาติ รูปที่วาดมาจากรูปถ่ายตนเองที่ป้าศรีชอบ ป้าศรีเลือกภาพเหมือนตนเองในขนาดกลาง</p>
	<p>คุณชม Number1gallery</p>	<p>เธอจบการศึกษาปริญญาตรีในสาขาการโรงแรม และ ปริญญาโทสาขาแฟชั่นดีไซน์ จากมหาวิทยาลัยจุฬา เธอมีความชอบในการออกแบบเสื้อผ้าและมีร้านเสื้อผ้าเป็นของตัวเอง เธอชอบผลงานที่มีพื้นผิวหนาและเธอชอบผลงานที่เหล็กร่องรอยสีแปร่ง เธอชอบดอกกุหลาบ และมักจะพยายามนำดอกกุหลาบมาปลูกในพื้นที่ แต่ก็ล้มเหลวเพราะขาดเวลาในการดูแล เธอเลือกภาพเหมือนตนเองในขนาดกลาง</p>

ภาพจิตรกรรม	เจ้าของภาพ	ข้อมูลภาพ
	<p>คุณนัท Number1gallery</p>	<p>เธอบจบการศึกษาจาก วิทยาลัยเพาะช่าง สาขา จิตรกรรม เธอทำงานเป็น ผู้ช่วยคุณชม คอยดำเนินการใน เรื่องเอกสารต่างๆภายใน พื้นที่ เธอชอบงานศิลปะใน รูปแบบ impressionism และ art nouveau ที่สนใจ ในการทำงานของเธอคือคอย เป็นพี่เลี้ยงตัวหนึ่ง ที่ขับเคลื่อนวงการศิลปะ เธอ เลี้ยงแมวเจ็ดตัว เป็นแมวจร หรือแมวที่มีคนให้มา เธอ เลือกภาพเหมือนตนเอง ขนาดเล็ก</p>
	<p>คุณดาว Number1gallery</p>	<p>เธอมาจากพม่า เป็นชนกลุ่ม น้อยในพื้นที่รัฐฉาน ในตอน แรกเธอเข้าเป็นผู้ช่วยคุณชม ในการเย็บปักถักร้อยผ้าในร้าน เสื้อผ้าของเธอ เธอช่วยงานคุณ ชมมาอย่างยาวนานจนคุณ ชมไว้ใจและให้มาช่วยทำงาน ภายในพื้นที่แกลอรี่ เธอเลือก ภาพเหมือนตนเองขนาดเล็ก</p>

ภาพจิตรกรรม	เจ้าของภาพ	ข้อมูลภาพ
	<p>คุณนำทอง Numthong artspace</p>	<p>เขาเป็นจิตรกรชื่อดังที่อยู่ในวงการศิลปะมาอย่างยาวนาน ในยุคหนึ่งเขาได้เคยจัดนิทรรศการเดี่ยวของตนเอง เป็นผลงานวาดเส้น เขาดำเนินงานเบื้องหลังในวงการศิลปะมาอย่างยาวนานจนถึงจุดหนึ่งก็เปิดพื้นที่แสดงงานศิลปะของตนเอง งานที่คัดเลือกมักจะเป็นผลงานร่วมสมัยที่เขาชอบ และมีหลายผลงานเป็นผลงานวาดเส้น เขาเลือกภาพเหมือนตนเองในขนาดกลาง</p>
	<p>คุณเยลลี่ Numthong artspace</p>	<p>เธอบจบการศึกษาจากคณะจิตรกรรม ศิลปากร สาขาทัศนศิลป์ เธอมาทำงานที่นี้ตั้งแต่ยังใช้ชื่อว่า Numthong gallery จนปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น Numthong art space เพราะต้องการให้พื้นที่ขยับขยายแนวทางการแสดงผลงานของศิลปิน รองรับสื่อทางศิลปะที่หลากหลายขึ้น เธอชอบงานศิลปะโบราณเช่นวัฒนธรรมอียิปต์ หรือกรีกโบราณ เธอสามารถใช้เวลาทั้งวันในการอยู่พิพิธภัณฑน์ เธอเลือกภาพเหมือนตนเองในขนาดเล็ก</p>

4.5 การออกแบบวิธีจัดแสดงในผลงานชุด “ภาพแทนของพื้นที่ศิลปะ”

ผลงานชุด “ภาพแทนของพื้นที่ศิลปะ” เป็นการประกอบรวมของวิธีการแสดงออกทางศิลปะสองแบบ คือ การใช้ผลงานจิตรกรรม และ การใช้วิดีโอสารคดี กระบวนการออกแบบพื้นที่เพื่อให้สอง

วิธีการนี้ทำงานร่วมกันจึงเป็นส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะทั้งสองสิ่งนี้ต้องการพื้นที่และแสงสว่างต่างกัน การฉายภาพยนตร์ต้องการใช้พื้นที่ค่อนข้างมืด แต่งานจิตรกรรมต้องการพื้นที่ที่สว่าง โดยการประสานงานระหว่างกันจึงต้องใช้การออกแบบพื้นที่จัดแสดงผลงาน ให้ใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด โดยมีปัจจัยที่คำนึงถึงปัจจัยสามประการดังนี้

4.5.1 การจัดสรรพื้นที่

งานแสดงชุดนี้ได้แบ่งพื้นที่ออกเป็นสองส่วนผ่าครึ่งกลางห้อง ส่วนที่เป็นกำแพงด้านหนึ่งใช้ติดตั้งผลงานจิตรกรรมทั้งสีน้ำมันที่สร้างขึ้นจากบุคคลสิบคนที่ทำงานอยู่ภายในสามพื้นที่ ที่ได้ลงพื้นที่มา ส่วนในอีกด้านของกำแพง ได้ติดตั้งวิดีโอสารคดีที่เรียบเรียงมาจากข้อมูลในการลงพื้นที่ทั้งสามพื้นที่ โดยข้อมูลจะประกอบไปด้วยบทสัมภาษณ์ของบุคคลทั้งสิบคน และลักษณะกายภาพของพื้นที่นั้นๆที่อาจจะมีส่วนสัมพันธ์กับเรื่องราวที่ผู้ให้สัมภาษณ์กำลังเล่าไปด้วยกัน โดยแบ่งกันกลางระหว่างสองสิ่งนี้ด้วยม้านั่งยาวสองชิ้น เพื่อออกแบบให้ผู้ที่กำลังดูวิดีโอได้มีภาพเหมือนบุคคลเบื้องหลังเหล่านี้ อยู่ข้างหลังของตนเอง และการเดินดูผลงานจิตรกรรมก็จะมีเสียงของบุคคลเหล่านี้คอยเล่าอยู่ข้างหลัง การจัดพื้นที่ในลักษณะนี้ต้องการให้ผู้ชมได้สัมผัสถึงเรื่องราวที่เป็นสองด้านของการนำเสนอผลงานชิ้นนี้ให้เกิดการรับรู้ที่ย้อนกันระหว่างสิ่งที่อยู่เบื้องหน้าและสิ่งที่อยู่เบื้องหลัง ความสัมพันธ์ระหว่างภาพเคลื่อนไหวที่คอยบอกเล่าเรื่องราวจากภาพและเสียงที่ไม่เห็นถึงใบหน้าชัดเจนแต่บอกถึงเรื่องราวที่กระจ่างชัด กับภาพนิ่งในจิตรกรรมที่เห็นหน้าของบุคคลชัด แต่ต้องอาศัยข้อมูลจากอีกด้านของกำแพงเพื่อเข้าใจเรื่องราวที่อยู่เบื้องหลังภาพวาด

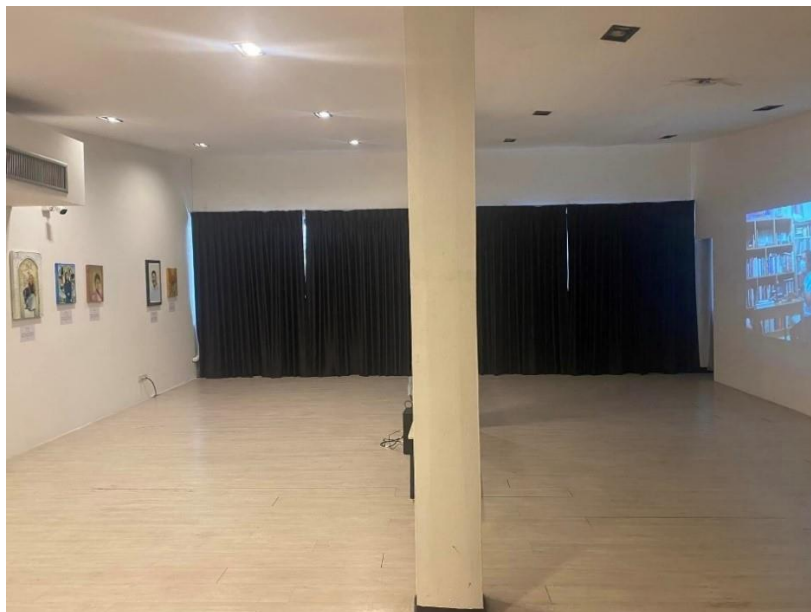
ภาพที่ 22 การติดตั้งผลงาน “portrait of art space” 1

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 23 การติดตั้งผลงาน “portrait of art space” 2

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 24 ภาพการใช้แสงสว่างและความมืดภายในงาน

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

4.5.2 การจัดการแสงและเงา

เมื่องานศิลปะชุดนี้ได้ติดตั้งอยู่สองฝากฝั่งของกันและกันระหว่างผลงานจิตรกรรมและผลงานวิดีโอ ซึ่งทั้งสองต้องการแสงและเงาที่ต่างกัน การออกแบบแสงของการจัดแสดงงานจึงแบ่งออกเป็นสองฝั่งเช่นเดียวกัน ผลงานวิดีโอ ฉายผ่านเครื่องฉายที่ต้องใช้ความมืดในการแสดงภาพ ส่วนอีกครึ่งหนึ่งของพื้นที่ ได้ใช้แสงสว่างเพื่อแสดงผลงานจิตรกรรมในอีกด้านการแบ่งห้องออกเป็นสองส่วนทั้งมืดและสว่างอยู่ด้วยกันนี้ เป็นการสร้างบรรยากาศให้เกิดความขัดแย้งกันระหว่างส่วนที่เป็นครึ่งของแสงและอีกครึ่งฝั่งเงา เพื่อเน้นเรื่องราวของบุคคลในพื้นที่ต่างๆเหล่านี้ ที่เป็นเหมือนเงาของบุคคลกรในวงการศิลปะที่คอยอยู่เบื้องหลังของศิลปิน การดึงเรื่องราวของพื้นที่เบื้องหลัง มาจัดแสดงเบื้องหน้า ความคลุมเคลือของการจัดแสดงงานชุดนี้ จึงถูกเน้นย้ำผ่านแสงและเงาที่ปรากฏภายในพื้นที่

4.5.3 พื้นที่จัดแสดงผลงาน

งานศิลปะชุดนี้ได้จัดแสดงผลงานเพื่อเผยแพร่แก่ผู้ชม ในพื้นที่ Art4C, Gallery and Creative Learning Space ซึ่งเป็นพื้นที่แสดงผลงานศิลปะขนาดเล็กและดำเนินงานมาไม่ยาวนาน ผลงานศิลปะที่จัดแสดงภายในพื้นที่มักจะเป็นศิลปะในแนวทางของศิลปะร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นผลงานที่ไม่ได้อยู่ในแวดวงกระแสหลักของวงการ

ศิลปะไทยมากเท่าใดนัก และมักจะใช้สื่อที่หลากหลายในการนำเสนอ การนำผลงานศิลปะชุดนี้เข้าไปจัดแสดงในพื้นที่ ในทางหนึ่งก็เป็นเหมือนการเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ทางศิลปะทั้งสองกลุ่มให้เข้าหากัน กลุ่มหนึ่งคือพื้นที่ศิลปะที่มีชื่อเสียงและอยู่ในกระแสหลักของศิลปะไทย และอีกพื้นที่หนึ่งคือพื้นที่จัดแสดงงานแห่งนี้ที่เป็นพื้นที่ใหม่ภายในวงการศิลปะไทย การเชื่อมสองพื้นที่เล็กและใหญ่ให้เข้าหากัน คงจะเป็นหนึ่งในผลลัพธ์ของการจัดแสดงงานชุดนี้

ภาพที่ 25 Art4C, Gallery and Creative Learning Space

ที่มา ผู้สร้างสรรค์

วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงานชุดนี้ถูกจัดแสดงและเผยแพร่แก่สาธารณะเป็นที่เรียบร้อย ได้ทำหน้าที่ของการเผยแพร่ตัวตนเบื้องหลังของงานศิลปะในพื้นที่ใหญ่และมีการดำเนินงานมานาน ออกมาสู่พื้นที่เล็กและใหม่ในแวดวงศิลปะ สิ่งที่ได้จากข้อมูลชุดนี้คือลักษณะของผู้คนที่คอยอยู่เบื้องหลังของศิลปิน ในแต่ละพื้นที่แสดงงานศิลปะทั้งสามพื้นที่ โดยนอกจากตัวตนของผู้คนที่ทำงานในพื้นที่แล้ว ยังได้ข้อมูลชุดที่บอกถึงจำนวนของผู้คนทำงานที่อยู่ในพื้นที่ศิลปะชั้นนำต่างๆเหล่านี้ ว่าแต่ละพื้นที่กลับประกอบไปด้วยคนเพียงไม่กี่คน และคนไม่กี่คนเหล่านี้ต่างก็ต้องทำงานเบื้องหลังที่หลากหลายหน้าที่ความรับผิดชอบ การที่พื้นที่ชั้นนำทางศิลปะทั้งสามสถานที่นี้กลับมีคนเพียงไม่กี่คนทำงานอยู่นั้น อาจจะแสดงถึงภาพแท้จริงของวงการศิลปะที่แม้จะดูภายนอกกราวกับกำลังขยายขยายเติบโต มีผลงานที่น่าสนใจมากมาย

ถกสร้างขึ้นภายในวงการศิลปะ แต่ภายในที่ปรากฏในงานชุดนี้นั้นกลับสวนทางของกระแสนี้เป็นอย่างยิ่ง พื้นที่เหล่านี้ไม่ได้ผิดที่ถูกเคลื่อนไหวด้วยคนจำนวนเพียงนับนิ้วได้ พื้นที่เหล่านี้ก็ล้วนแล้วแต่ใช้คนเพียงเฉพาะต่อความจำเป็นเพื่อให้พื้นที่อยู่รอดไปได้ ผลงานนี้จึงเป็นเหมือนภาพสะท้อนส่วนหนึ่งซึ่งเป็นส่วนสำคัญสามพื้นที่ สะท้อนถึงความเป็นจริง ณ ปัจจุบันของงานศิลปะภายในประเทศไทย

บทที่ 5

บทสรุป

การสร้างสรรคีวิทยานิพนธ์ในหัวข้อ “ภาพแทนของพื้นที่ศิลปะ” เริ่มต้นขึ้นจากการทดลองเพื่อนำรูปแบบทางจิตรกรรมมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการเก็บข้อมูลของพื้นที่และสร้างผลงานจิตรกรรมขึ้นด้วยข้อมูลที่รับมา และพัฒนามาเป็นการใช้สื่อผสมจากข้อมูลการลงพื้นที่สัมภาษณ์เก็บข้อมูลแสดงประกอบกับผลงานจิตรกรรมที่ถูกสร้างขึ้นจากข้อมูลที่รับเช่นกัน รูปแบบการสร้างสรรคิที่สร้างขึ้นมานี้เป็นงานศิลปะที่นำเสนอถึงลักษณะของสถานที่หนึ่ง โดยการใช้ผู้คนที่อยู่ภายในสถานที่นั้นเป็นจุดศูนย์กลางในการเล่าเรื่องราว เมื่อได้รูปแบบการสร้างสรรคินี้มา จึงเริ่มต้นที่จะเลือกพื้นที่เฉพาะจำกัดขอบเขตในการค้นคว้า เพื่อให้ผลลัพธ์ที่ปรากฏเห็นถึงลักษณะของพื้นที่นั้นๆได้อย่างชัดเจน ภายในกรอบของการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ได้มุ่งประเด็นไปยังพื้นที่แสดงงานศิลปะซึ่งเป็นพื้นที่หนึ่งที่มีส่วนสำคัญต่อผลงานศิลปะเป็นอย่างยิ่ง พื้นที่ทางศิลปะเป็นเหมือนสื่อกลางระหว่างศิลปิน ผลงานศิลปะ และผู้ชม พื้นที่แสดงงานศิลปะเป็นส่วนหนึ่งภายใต้ระบบนิเวศทางศิลปะจากหลายองค์ประกอบ บทบาทของพื้นที่นี้เป็นเหมือนฉากหลังที่คอยรองรับผลงานศิลปะ เป็นผู้ส่งงานศิลปะออกสู่สาธารณะ หากมองเพียงผิวเผินก็เป็นเหมือนแค่ทางผ่านของผลงานศิลปะ แต่ทางผ่านนี้ก็สำคัญต่อระบบนิเวศทางศิลปะเป็นอย่างยิ่ง เป็นองค์ประกอบที่แม้ว่าจะไม่โดดเด่น แต่ก็ขาดไม่ได้สำหรับแวดวงศิลปะ

ในผลงานชุดนี้จึงได้หยิบยกพื้นที่จัดแสดงงานศิลปะทั้งสามพื้นที่ได้แก่ Matdot ArtCenter / Number1gallery/ Numthong Artspace ซึ่งเป็นพื้นที่จัดแสดงผลงานศิลปะที่มีมายาวนานและมีชื่อเสียงในวงการศิลปะไทย ภาพแทนของพื้นที่ทั้งสามนี้ คงจะเป็นส่วนหนึ่งของภาพใหญ่ในแวดวงศิลปะไทยได้ไม่มากนัก

สรุปผลการสร้างสรรค์

ผลลัพธ์จากการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “ภาพแทนของพื้นที่ศิลปะ” ที่ปรากฏออกมาเป็นเรื่องราวบุคคลเบื้องหลังของแต่ละพื้นที่ ได้รับรู้ที่มาของแต่ละบุคคลที่ทำงานเบื้องหลังงานศิลปะอยู่ ว่าแต่ละพื้นที่มีผู้คนที่เรียนจบจากที่ไหนบ้าง ทำหน้าที่อะไรภายในพื้นที่ แต่ละคนมีความชอบในงานศิลปะแบบไหน โดยความชอบและรสนิยมของผู้คนเหล่านี้ก็ล้วนแล้วแต่เกี่ยวข้องกัน

ผลงานศิลปะที่อยู่ภายในพื้นที่อยู่ไม่มากนักน้อย ซึ่งสามสถานที่นี้ก็ยังมีลักษณะแตกต่างกันออกไป แต่ทั้งสามพื้นที่นี้ก็กลับมีจุดร่วมกันอยู่หนึ่งอย่างคือแต่ละพื้นที่ประกอบไปด้วยจำนวนคนภายในที่น้อยคนทำงานภายในพื้นที่แต่ละคนต้องทำหน้าที่หลายอย่าง แม้ว่าภายนอกสถานที่เหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีภาพลักษณ์ที่ดี มีการผลักดันผลงานศิลปะและศิลปินออกมาสู่สังคมมากมาย แต่องค์ประกอบภายในกลับถูกขับเคลื่อนไปด้วยคนจำนวนไม่กี่คน ที่เป็นเช่นนี้อาจจะกล่าวโทษการจัดการของแต่ละพื้นที่ก็คงไม่ได้ เพราะแต่ละพื้นที่ก็ต้องใช้ผู้คนให้เหมาะสมต่อกลไกการดำเนินงานให้สามารถอยู่รอดกิจการต่อไปได้ ความเหมือนกันของสถานะนี้จากทั้งสามพื้นที่คงจะสะท้อนภาพถึงความเป็นจริงบางอย่างภายในวงการศิลปะไทยว่าเป็นอย่างไร ความเป็นจริงของพื้นที่ที่แสดงงาน ซึ่งเป็นองค์ประกอบเบื้องหลังของงานศิลปะ เป็นภาพสะท้อนว่าภายนอกของวงการศิลปะที่กำลังเติบโต มีศิลปินหน้าใหม่เกิดขึ้นมามากมาย มีพื้นที่ทางศิลปะแห่งใหม่เกิดขึ้นมาหลาย ทิศทางที่ดูอย่างนี้หากมองจากภายนอกคงมองไม่เห็นถึงความเป็นจริงที่ดำเนินอยู่เบื้องหลัง สิ่งที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ที่แสดงงานสะท้อนไปถึงปัญหาส่วนอื่นๆภายในระบบนิเวศศิลปะที่มีความเกี่ยวข้องกัน เช่นการที่มีคนทำงานภายในน้อย อาจจะเป็นเพราะผู้ชมที่เข้ามาชมผลงานไม่ได้มีมากมายเท่าใดนัก และอาจจะโยงไปถึงตัวศิลปินผู้ผลิตผลงาน ที่มิได้ผลิตโดยมีเป้าหมายไปถึงบุคคลทั่วไปในสังคมเป็นหลัก เป้าหมายของศิลปินจึงต้องมุ่งไปที่นักสะสมที่จะมาอุดหนุนผลงานศิลปะให้ศิลปินดำรงอยู่ได้ ซึ่งนักสะสมก็เป็นกลุ่มคนเพียงแค่ส่วนเล็กน้อยในสังคม ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นเพียงผลลัพธ์ที่เกิดจากการความแปรปรวนไปภายในแวดวงศิลปะ รวมไปถึงรสนิยมทางศิลปะของคนเบื้องหลังในพื้นที่ที่แสดงงานก็มีความเกี่ยวข้องกับผลงานศิลปะเบื้องต้นที่จัดแสดงอยู่ภายในพื้นที่อย่างสัมพันธ์กัน สุดท้ายแล้ว “ภาพแทนของพื้นที่ศิลปะ” ก็เป็นเหมือนภาพแทนที่แสดงส่วนเล็กน้อยสำคัญ ที่สามารถเชื่อมโยงไปถึงภาพกว้างของแวดวงศิลปะไทยได้อย่างชัดเจน

รายการอ้างอิง

ชาภัคดี, ถ. (2563). ศิลป์สถานะ. ยิบซี กรุ๊ป.

ทิพย์วารี, ร. (2558). *portrait of Human being* [จิตรกรรม]. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์,
กรุงเทพ.

บงกชกร คำปู้ก. (2566). *Uncountable Time*.

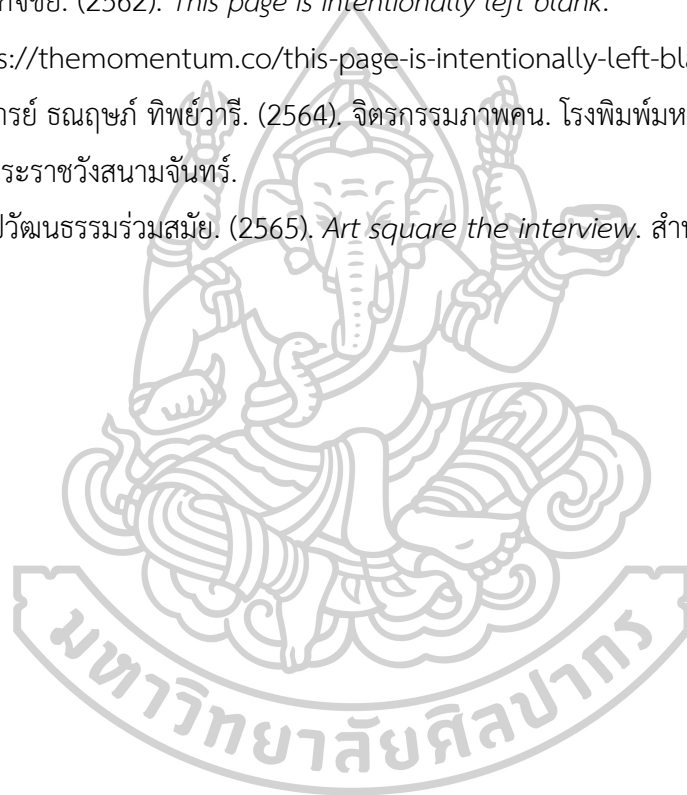
<https://groundcontrolth.com/blogs/uncountable-time-jim-thompson-art-center>

ประพันธ์ แจ็งกิจชัย. (2562). *This page is intentionally left blank*.

<https://themomentum.co/this-page-is-intentionally-left-blank/>

รองศาสตราจารย์ ธณฤกษ์ ทิพย์วารี. (2564). จิตรกรรมภาพคน. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยา
เขตพระราชวังสนามจันทร์.

สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย. (2565). *Art square the interview*. สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วม
สมัย.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ธีรพงษ์ เบญจถาวรอนันท์
วัน เดือน ปี เกิด	11 มิถุนายน 2539
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	-สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ -สำเร็จการศึกษา ศิลปบัณฑิต ทัศนศิลป์(จิตรกรรม) มหาวิทยาลัยศิลปากร -กำลังศึกษาต่อปริญญาศิลปมหาบัณฑิต ทัศนศิลป์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	807/158 หมู่บ้านภูมิธรม ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี 12130
ผลงานตีพิมพ์	2566 -แสดงผลงานเดี่ยวในนิทรรศการ Portrait of art space ที่ Art4C, Gallery and Creative Learning Space กรุงเทพฯ 9-28 พฤษ ภาคม 2566 ร่วมแสดงผลงานในนิทรรศการกลุ่ม MID-NINE ที่ Oldtown gallery bkk กรุงเทพฯ 9-29 มีนาคม 2566 2565 -ร่วมแสดงผลงานในนิทรรศการกลุ่ม Solciety ที่ Oldtown gallery bkk กรุงเทพฯ 8-29 มกราคม 2566 -ร่วมแสดงผลงานในนิทรรศการกลุ่ม Love sick ที่ Tha Mahara gallery กรุงเทพฯ 16 มิถุนายน - 31 กรกฎาคม 2565 2562 -ร่วมแสดงนิทรรศการกลุ่ม Buddhist Quotient ที่ วิทยาลัยเพาะช่าง กรุงเทพฯ -ร่วมแสดงดิจิทัล ในงานประกวดศิลปกรรม UOB painting of The year 2019